

**SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA
MĚSTA KOJETÍNA
2008**

Zpracovala: Mgr. Danuše Roučková

OBSAH

ÚVOD	2
1. MĚSTO KOJETÍN.....	3
2. ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE.....	5
2.1. Počet obyvatel.....	5
2.2. Porodnost a úmrtnost.....	6
2.3. Věková struktura	8
2.4. Vzdělanostní struktura	9
2.5. Národnostní složení	11
2.6. Nezaměstnanost	12
3. SOCIÁLNÍ SLUŽBY	15
4. VZDĚLÁVÁNÍ, KULTURA, VOLNÝ ČAS	18
5. VYBRANÉ SKUPINY UŽIVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	20
5.1. Senioři	20
5.2. Osoby se zdravotním postižením	22
5.3. Občané pečující o osoby závislé na péči	26
5.4. Rodiny s dětmi do 18-ti let	27
5.5. Etnické menšiny	30
5.6. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	33
6. KRIMINALITA	39
ZÁVĚR	44

ÚVOD

Tato práce vznikla jako součást Komunitního plánování sociálních služeb ve městě Kojetíně. Jejím obsahem jsou základní demografická a sociologická data, která přímo souvisí s poskytovateli nebo uživateli sociálních služeb. Proto tuto analýzu nelze chápat jako celkovou demografickou analýzu města. Údaje, které jsou zde uvedeny, vycházejí ze sběru statistických dat tak, jak jsou v současné době evidována. Zejména v oblasti státní správy se zaznamenávají jednotlivé sociální události v celém správním obvodu příslušného úřadu, nikoliv diferencovaně podle obcí. Je možné pouze odhadnout, jak velký význam může mít daná skutečnost pro město Kojetín.

Předpokládá se, že s touto analýzou budou pracovat lidé informovaní v oblasti sociálních služeb, kteří se orientují v systému, a proto není součástí materiálu výklad pojmů a podrobný popis vztahů mezi jednotlivými sociálními událostmi. Je samozřejmé, že potřeby jednotlivých uživatelů sociálních služeb se neustále vzájemně prolínají, střídají a během času se mění. Proto i služby poskytovatelů by měly být co nejvíce variabilní, pružné a také musí na sebe vzájemně navazovat, aby jejich efektivita byla co největší. Nevidět problém v celém jeho kontextu je vždy velmi zavádějící. Sociální události v životě nejsou rozděleny do jednotlivých kapitol tak, jak je tomu v této práci. V textu nám ale tato diferenciací pomůže k lepší orientaci.

Město Kojetín se skládá ze tří územních celků. Jsou to Město Kojetín a místní části Kovalovice a Popůvky. Vždy, když bude dále jmenováno město Kojetín, mějme na mysli celek město a jeho místní části.

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na sběru informací pro tuto práci a poskytli statistická data k souhrnnému zpracování.

1. MĚSTO KOJETÍN

Město Kojetín leží na pravém břehu řeky Moravy ve střední části úrodné Hané v nadmořské výšce 201 m n.m. První osídlení v této oblasti historici datují již do doby prehistorické (neolit). První písemný záznam o Kojetíně je z roku 1233. Osada vznikla při cestě Kroměříž – Olomouc. Vzhledem k bažinatým břehům Moravy tvořila řeka dlouho hranici mezi panstvím kojetínským a chropýňským. Úrodný kraj dal základ zemědělství pro vlastní obživu a umístění na silnici protínající střední Moravu umožnilo obchodování s přebytky úrody. Obchod se v budoucnu stal pro obec velmi zásadní. V první polovině 13. století připadlo kojetínské panství do držení pražského biskupství a obec Kojetín se stala správním střediskem. A tak začala historie panství, které se dědilo, bylo prodáváno, bylo vráceno, bylo obchodováno, bylo používáno jako zástava.

Během své vlády císař Josef II. městu Kojetín potvrdil výsady správy vnitřních záležitostí, ale až do roku 1787 náležel Kojetín pod vrchnostenskou pravomoc. Tehdy udělil císař městu magistrát a tím zrušil politickou a soudní pravomoc vrchnosti.

Na konci 18. století žilo ve městě Kojetíně a jeho třech předměstích 3039 obyvatel. Převážnou část obyvatelstva tvořili křesťané, ale velkou měrou bylo zastoupeno i obyvatelstvo židovské (*tak tomu bylo až do druhé světové války*). Občané se kromě zemědělství věnovali obchodu a řemeslům, které souviseli s běžným životem a prací na polích. Velký rozkvět obce nastal ve století devatenáctém. Ve městě bylo několik mlýnů a pivovarů, cukrovar, sladovna, lihovar, lékárna, škola. Vznikaly církevní, kulturní a zájmové spolky. V roce 1877 došlo k novému správnímu dělení a města Kojetín a Přerov byla vyčleněna z hejtmanství v Kroměříži, vzniklo nové hejtmanství v Přerově. Toto sestávalo ze dvou soudních a berních okresů - přerovského a kojetínského. V roce 1880 žilo v Kojetíně 4880 obyvatel, v roce 1900 jich bylo již 6051 obyvatel a v roce 1910 to bylo 6330 občanů. V době světových válek počet obyvatel města poklesl, ale až do dnešní doby zůstává přibližně na stejné úrovni. V současnosti žije v Kojetíně a jeho místních částech přibližně 6500 obyvatel.

Město Kojetín má bohatou zemědělskou a obchodní tradici, bylo vždy kulturním střediskem. Narodilo se zde, nebo aktivně působilo, mnoho slavných osobností – malíř Sebastini, akademická malířka M. Gardavská, sochař S. Hlobil, právník J. Strakonický, historik J. Chytil, hudební skladatel G. Vožda, zakladatel organizace moravských učitelů F. Slaměník, malíř J. Mánes a další.

Obec Kojetín tvoří důležitý dopravní uzel na železniční trati Přerov – Brno. Město a jeho okolí nabízí svým obyvatelům a návštěvníkům atraktivní přírodní krajinný ráz s množstvím rybníků, řek, lužních lesů a luk, architektonické památky, pravidelné kulturní akce – Přehlídka amatérských divadelních souborů, Kojetínské hody, Hudební léto, vodácká soutěž Dračí lodě atd.

Město Kojetín může ve všech oblastech života těžit ze své velmi výhodné geografické polohy uprostřed Moravy. Kojetín spolu s dalšími čtrnácti městy a obcemi tvoří mikroregion Střední Haná, který leží na rozhraní okresů Přerov, Prostějov a Kroměříž. Svou katastrální výměrou 3107,34 ha je Kojetín největším městem tohoto regionu. Všechny obce tohoto svazku spolupracují v oblastech vzdělávání, kultury, sportu, zdravotnictví, ekologie, státní správy i samosprávy, turismu a sociálních služeb.

2. ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Český statistický úřad (dále jen ČSÚ) provádí komplexní sčítání lidu, domů a bytů vždy jednou za deset let. Poslední takové sčítání proběhlo v roce 2001 a další je plánováno pro rok 2011. Proto je možné, že v této práci naleznete informace staršího data. To v případě, že aktuálnější statistiky nejsou k dispozici.

2.1 Počet obyvatel

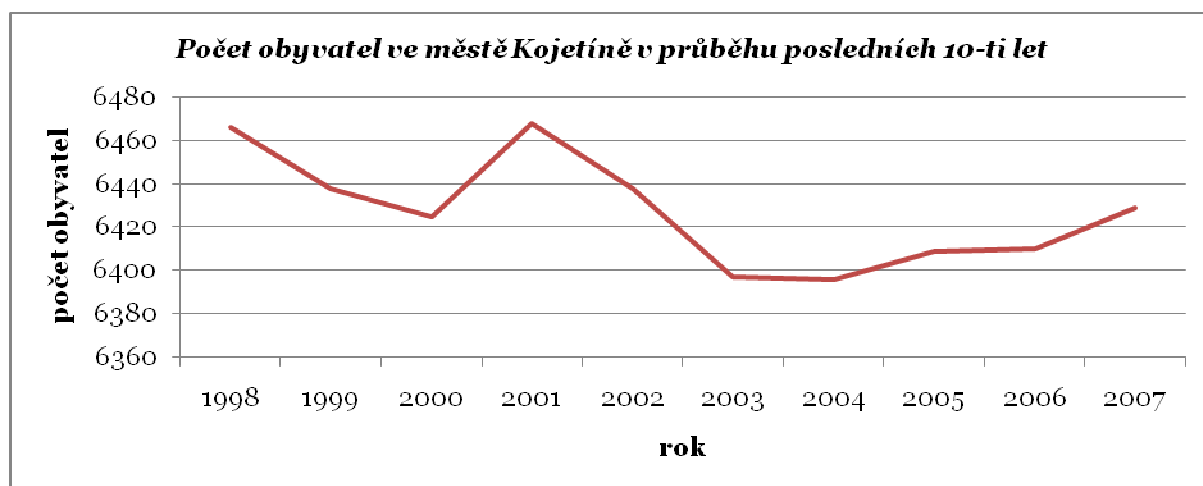
Při sčítání lidu v roce 2001 žilo v Kojetíně celkem 6.468 obyvatel, z toho 3.304 žen. Zatímco v posledních pěti letech počet mužů plynule pomalu přibývá, počet žijících žen ve městě klesá. Ženy převyšují svým počtem muže jen velmi málo, proto můžeme říci, že v Kojetíně jsou obě pohlaví zastoupena stejným dílem.

Počty obyvatel v obcích se mění a kolísají vlivem přirozeného přírůstku a úbytku obyvatel, v závislosti na možnostech bydlení a množství pracovních příležitostí. **Ve městě Kojetíně žije již od počátku 20. století bez výraznějších změn přibližně 6.400 obyvatel.**

Migrace je nejdůležitějším činitelem při zvyšování počtu obyvatel. V loňském roce zaznamenal Olomoucký kraj velmi výrazné změny v počtu obyvatel. Občané naší republiky odcházejí do zahraničí často, ale daleko více přišlo cizinců do naší země. Největší příliv obyvatel do Olomouckého kraje přišel z Ukrajiny, ze Slovenska a z Vietnamu. V rámci kraje také narostl významný podíl mužů v obyvatelstvu. Z celého přírůstku tvoří muži tři čtvrtiny. *(Tato skutečnost může potvrzovat, že ze zahraničí přišli zejména muži za prací.)* Z města Kojetína se v průběhu roku 2007 odstěhovalo 158 osob, ale přistěhovalo se jich 237. Během loňského roku bylo v Kojetíně evidováno k trvalému pobytu cizince 48 osob a 2 osoby měly statut trvalého pobytu občana EU.

Počet obyvatel ve městě Kojetíně v průběhu posledních 10-ti let

		počet obyvatel	z toho žen
Rok (k 31.12.)	1998	6466	3328
	1999	6438	3322
	2000	6425	3320
	2001	6468	3304
	2002	6438	3291
	2003	6397	3261
	2004	6396	3245
	2005	6409	3257
	2006	6410	3251
	2007	6434	3243

Podle ČSÚ mělo město Kojetín k 1.1.2008 celkem 6.429 obyvatel. Z toho bylo 3.243 žen a 3.186 mužů.

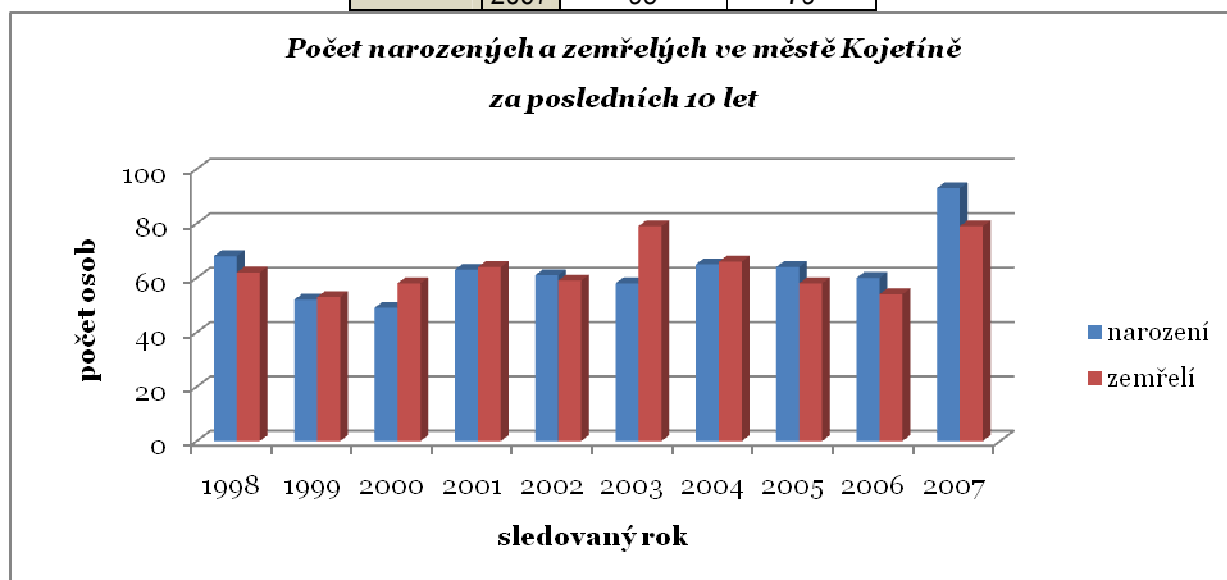
2.2 Porodnost a úmrtnost

Je známou skutečností, že v posledních letech roste porodnost, neboť své děti přivádějí na svět silné ročníky sedmdesátých let. Český statistický úřad uvádí, že celostátní přirozený přírůstek obyvatelstva dosáhl v roce 2007 své nejvyšší hodnoty za posledních 25 let. Do budoucna úřad odhaduje, že přibližně za pět let bude porodnost opět klesat. Dále pokračuje trend odkládaného těhotenství, tedy muži i ženy se stávají rodiči v pozdějším věku. Roste počet dětí narozených mimo manželství, přestože narostl i počet sňatků uzavřených v posledním roce (*svou roli sehrálo pro svatby datum 7.7.2007*). Počet rozvodů a potratů v naší republice stagnuje. Věk dožití se stále zvyšuje, u mužů činí 73,7 roku a u žen 79,9 roku.

Ze statistik Olomouckého kraje vyplývá, že v roce 2007 byl okres Přerov v kraji jediný, kde úmrtnost překročila porodnost. Toto se stalo ve městě Kojetíně v roce 2003 a méně výrazně i v letech 2001 a 2004. Od té doby je v průběhu roku **ve městě vždy více dětí živě narozených, než osob zemřelých**. V Kojetíně se během jednoho roku narodí přibližně chlapců o dva více, než dívek. Výjimkou byl rok 2004, kdy se narodilo chlapců 40 a dívek 25.

Počet narozených a zemřelých ve městě Kojetíně za posledních 10 let

celkem	narozených	zemřelých	
rok (k 31.12.)	1998	68	62
	1999	52	53
	2000	49	58
	2001	63	64
	2002	61	59
	2003	58	79
	2004	65	66
	2005	64	58
	2006	60	54
	2007	93	79

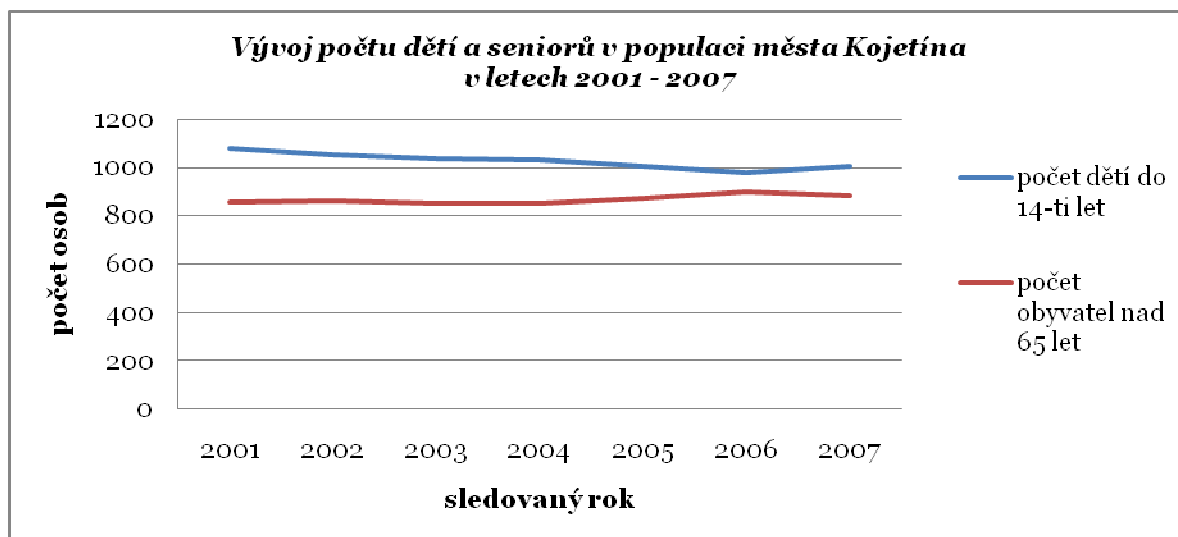

2.3 Věková struktura

Není třeba připomínat, že obyvatelstvo v naší republice stárne. To znamená, že klesá počet dětí do 14-ti let (v loňském roce 14,2%) roste podíl občanů starších 65-ti let (v loňském roce 14,6%). Na 100 dětí tak připadlo 102 osob starších 65-ti let. Průměrný věk obyvatel se celostátně zvýšil na 38,8 roku u mužů a 41,8 roku u žen.

Vývoj počtu dětí a seniorů v populaci města Kojetína v letech 2001 - 2007

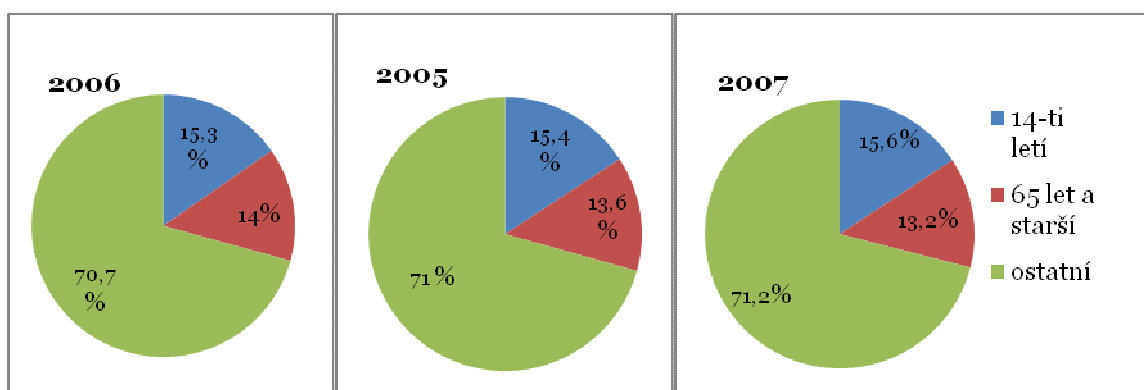
	Sledovaný rok						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
počet dětí do 14-ti let	1078	1054	1039	1031	1008	981	1006
počet obyvatel nad 65 let	853	859	850	852	872	898	883

Ve městě Kojetíně žije více dětí do 14-ti let, než osob starších 65-ti let. Ve srovnání s celostátním průměrem je tedy obyvatelstvo města poměrně mladé. Do budoucna lze odhadovat, že město nebude muset tak brzy řešit extrémní poptávku po službách starší generaci, jak je tomu například v jiných městech. Za předpokladu, že počet obyvatel Kojetína zůstane i nadále tak vzácně vyrovnaný, budou v nejbližších letech dospívat a zakládat rodiny právě tyto děti, kterým je dnes méně jak 14 let. Proto i poptávka po sociálních službách bude mít jiný charakter.

V roce 2006 byl průměrný věk obyvatel v Kojetíně 39,5 roku. Můžeme předpokládat, že v blízké době bude tento věk o něco nižší, když v roce 2007 stoupl v obci podíl mladé generace. Tomuto předpokladu odpovídá i **průměrný věk obyvatel Kojetína udávaný ČSÚ k 1.1.2008 – 39,4 roku**. U žen dosahoval hranice 41,2 roku, u mužů 37,7 roku.

Srovnání podílu dětí a osob starších 65 let v obyvatelstvu města Kojetína v letech 2005 - 2007

2.4 Vzdělanostní struktura

Kojetínští občané dosahují ve srovnání s celostátním průměrem spíše nižšího stupně vzdělání. Nejvíce obyvatel má středoškolské nebo pouze základní vzdělání. Těch, co ukončili studium maturitou, je přitom skoro o polovinu méně, než vyučených. Ve městě žije také málo vysokoškoláků. Důvody pro to mohou být různé. Nedostatek pracovních míst, nedostatečné ocenění na trhu práce, mnoho mladých lidí zůstává po ukončení studia v místě školy apod.

Nižší vzdělanost obyvatelstva je předpokladem závislosti občanů na různorodé nabídce sociálních služeb. Lidé s nižším vzděláním častěji očekávají pomoc od svého okolí, sami nebývají v krizové situaci schopni úspěšného řešení problémů. Lidé s vyšším vzděláním nevyhledávají některé typy služeb tak často anebo vůbec (zprostředkování zaměstnání, zajištění bydlení, vzdělávací aktivity, finanční podpora apod.) Podle výpočtů ČSÚ podíl mimomanželsky narozených dětí i podíl neuvedených údajů u otců dětí roste s klesající úrovní ukončeného vzdělání matky. Ženy se základním vzděláním rodí své první dítě v 82% případů mimo manželství a téměř u poloviny těchto žen nejsou uvedeny informace o otci dítěte (výpočet za rok 2007).

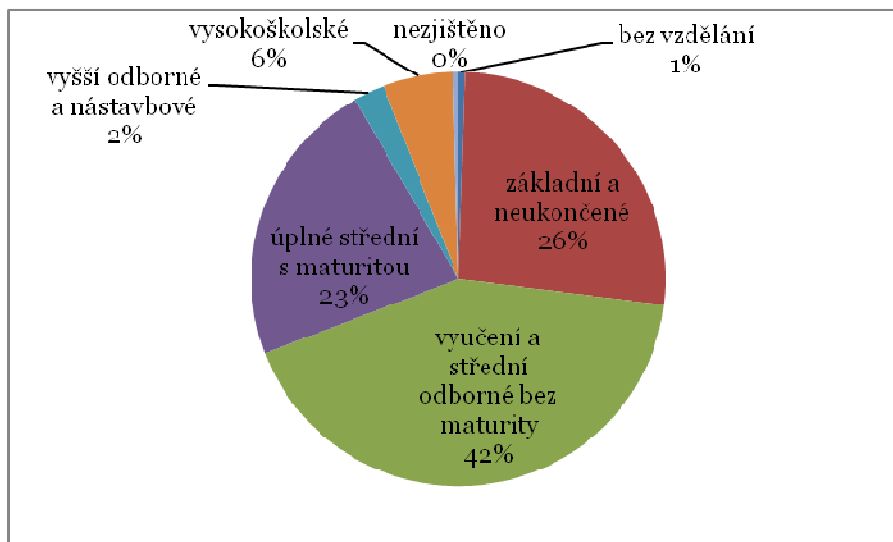
Srovnání vzdělání obyvatelstva v Kojetíně a celorepublikového průměru v roce 2001

Město Kojetín				Česká republika (průměr podle ČSÚ)
obyvatelstvo 15-ti leté a starší		5361 osob	100%	
stupeň vzdělání	bez vzdělání	28	0,52%	neudáno
	základní a neukončené	1419	26,47%	23%
	vyučení a střední odborné bez maturity	2261	42,18%	38%
	úplné střední s maturitou	1208	22,53%	24,9%
	vyšší odborné a nástavbové	129	2,41%	3,5%
	vysokoškolské	294	5,48%	8,9%
	nezjištěno	22	0,41%	neudáno

V souvislosti se skutečností, že v Kojetíně žije vysoké procento mladé populace a současně nedosahuje vzdělanost obyvatelstva celostátního průměru, lze vyvodit

několik závěrů. Ve městě je velký prostor pro preventivní a motivační působení na mládež, je třeba činit opatření zajímavá pro vysokoškolsky vzdělané občany, je třeba rozvinout služby uspokojující základní potřeby méně vzdělaných obyvatel a jejich vzdělání průběžně zvyšovat.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva v Kojetíně v roce 2001

Poznámka: V prosinci 2007 byla realizována Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v Kojetíně. Obyvatelé města, kteří tvořili náhodně vybraný reprezentativní vzorek, byli dotazováni také na výši svého vzdělání. Při porovnání orientačních dat z analýzy roku 2007 a posledního sčítání lidu v roce 2001 zjišťujeme, že vzdělanost mírně vzrostla. Největší podíl obyvatel dosáhl středoškolského vzdělání s maturitou (33,3%) a třetina dotázaných dosahuje středoškolského vzdělání bez maturity (31,8%). Poklesl podíl obyvatel ze základním vzděláním (19,6%) a výrazně vzrostl počet vysokoškoláků (11,4%). Vyšší odbornou školu vystudovalo 3,9% respondentů. Dorůstající generace věnuje tedy vzdělávání větší pozornost. Vzhledem k trendům EU je obyvatelstvo ke vzdělávání také více vedeno.

2.5 Národnostní složení

Národnost je osobním prohlášením každého z nás, tento ukazatel je tedy pro naše potřeby jen orientační. Služby obyvatelstvu lze lépe přizpůsobit podle příslušnosti uživatele k etnické skupině, podle státní příslušnosti, nebo s ohledem na různé komunity.

Při sčítání obyvatelstva v roce 2001 bylo národnostní složení v Kojetíně následující:

Obyvatelstvo podle národnosti při sčítání lidu v roce 2001

národnost	počet osob
česká	5739
moravská	486
slezská	0
slovenská	127
romská	6
polská	4
německá	4
ukrajinská	5
vietnamská	9
celkem	6432

Zajímavým údajem je, že jako Rom se cítilo v době sčítání lidu jen šest osob trvale hlášených k pobytu ve městě Kojetíně. Profesionální odhady terénních sociálních pracovníků uvádějí daleko větší počet. Podobně tomu může být i u Vietnamců a Ukrajinců.

Poznámka: Většina cizích státních příslušníků v naší republice pracuje po určitou dobu a pouze po tuto dobu jsou k pobytu evidováni.

2.6 Nezaměstnanost

S rostoucí ekonomikou České republiky obecně klesá nezaměstnanost občanů. V roce 2006 dosahovala průměrná míra nezaměstnanosti v ČR 8,1%, v roce 2007 poklesla na 6,6%. Z celkového počtu nezaměstnaných tvoří ženy více jak polovinu uchazečů o zaměstnání (54,4%). Klesá podíl registrovaných nezaměstnaných mladých lidí do 25 let, ale roste počet osob starších 50-ti let, kteří k 31.12.2007 tvořili skoro třetinu evidovaných nezaměstnaných osob (30,6%).

Obecné charakteristiky nezaměstnanosti zůstávají stejné. Stále je míra nezaměstnanosti nejvyšší v zimních měsících, především v lednu. To je způsobeno brigádním a sezónním zaměstnáním, mnoho lidí má pracovní smlouvy na dobu jednoho roku apod. Po letních prázdninách každoročně stoupá počet nezaměstnaných absolventů škol. Trvalým problémem zůstává umístování uchazečů s nižším vzděláním. K 31.12.2007 tvořili lidé bez vzdělání a se základním vzděláním skoro třetinu všech uchazečů (31,6%) a druhou třetinu tvořili lidé vyučení (39,4%).

Olomoucký kraj se dlouhodobě pohybuje na pátém místě v celorepublikovém žebříčku krajů podle míry nezaměstnanosti. Úřad práce v Přerově poukazuje na to, že především na Lipnicku a Přerovsku nejsou dostatečně využívány možnosti

podpory tvorby pracovních míst. **Kojetínsko je dlouhodobě na druhé příčce v okrese Přerov s největší nezaměstnaností.**

Míra nezaměstnanosti v okrese Přerov v měsíci květnu 2008

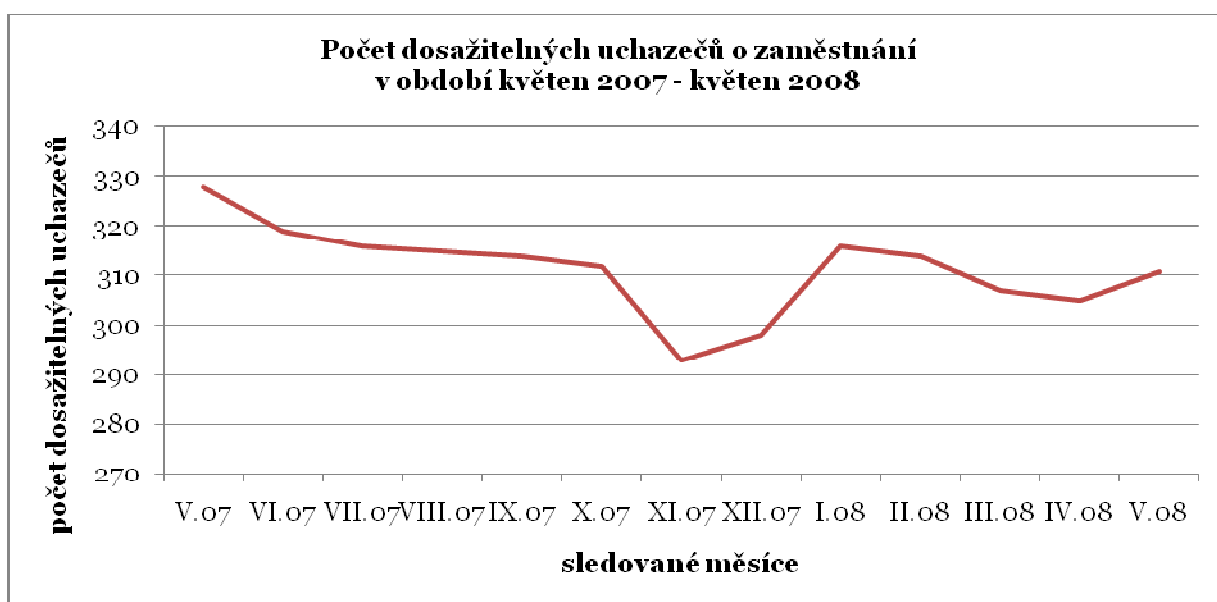
Správní území	Míra nezaměstnanosti 5/2008
Přerovsko	6,5%
Hranicko	5,4%
Lipnicko	9,2%
Kojetínsko	8,7%
Okres Přerov	6,8%

Obcí, která na Kojetínsku stabilně dosahuje míru nezaměstnanosti okolo 20%, jsou Měrovice nad Hanou. Dalšími obcemi s největší mírou nezaměstnanosti v regionu Kojetína jsou Lobodice, Uhřičice a Stříbrnice.

Počet evidovaných dosažitelných uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti ve městě Kojetíně a ve správním obvodu města Kojetína v jednotlivých měsících od května 2007 do května 2008

	město Kojetín		správní oblast Kojetína	
	počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání	míra nezaměstnanosti	počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání	míra nezaměstnanosti
V.07	328	9,1%	679	10,1%
VI.07	319	8,8%	663	9,80%
VII.07	316	8,7%	649	9,60%
VIII.07	315	8,8%	640	9,50%
IX.07	314	8,4%	626	9,20%
X.07	312	8,2%	624	9%
XI.07	293	7,5%	609	8,60%
XII.07	298	8%	650	9,40%
I.08	316	8,60%	679	9,80%
II.08	314	8,50%	671	9,70%
III.08	307	8,50%	640	9,40%
IV.08	305	8,50%	598	8,70%
V.08	311	8,70%	589	8,70%

Z uvedených dat vyplývá, že **nezaměstnanost v Kojetíně je dlouhodobě výrazně nad celostátním průměrem (6,6%)**. Důvodů k vysoké nezaměstnanosti je jistě mnoho, ale důležité je, jaké důsledky nezaměstnanost s sebou nese. Z těch nejdůležitějších zmiňme alespoň materiální nesoběstačnost obyvatel a jejich závislost na finanční pomoci státu, růst kriminality a nepřizpůsobivého sociálního chování, stagnace produktivity města ve všech jejích oblastech. Je důležité mít na zřeteli, že počet osob evidovaných u ÚP není shodný s počtem všech nezaměstnaných lidí. **Po zpřísnění pravidel pro evidenci u úřadu práce roste počet obyvatel, kteří nemají zaměstnání, ale přesto nejsou uchazeči o zaměstnání, nedostávají podporu v nezaměstnanosti, ani dávky sociální péče.** Počty takových osob lze jen odhadovat, jejich přesné registry neexistují.

Poznámka: Podle příslušné metodiky se za „dosažitelné uchazeče o zaměstnání“ považují ti evidovaní uchazeči, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání, tzn. nejsou ve výkonu trestu, nečerpají pracovní neschopnost, nejsou na mateřské dovolené nebo v rekvalifikaci apod. Míra nezaměstnanosti se na úrovni obcí, mikroregion a obcí s rozšířenou působností počítá na základě ekonomicky aktivního obyvatelstva.

3. SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Sociální služby občanům ve městě Kojetíně z velké části zajišťuje Město Kojetín prostřednictvím své příspěvkové organizace Centrum sociálních služeb Kojetín (dále jen Centrum sociálních služeb). Dalšími poskytovateli služeb jsou odbor sociálních věcí Městského úřadu Kojetín, Charita Kojetín a občanské sdružení Alfa handicap (pobočka přerovského pracoviště).

Centrum sociálních služeb

Centrum zajišťuje základní sociální poradenství, pečovatelskou službu, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zajištění stravy, chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, převoz vozidlem dle požadavků v k.ú. Kojetín, ubytování v krizové ubytovací jednotce, dále také poskytuje aktivizační a společenské činnosti v prostorách k tomu určených. V této podobě organizace pracuje od 1.1.2008. Cílovou skupinou jsou především senioři a občané se zdravotním postižením.

Pečovatelská služba

Tato služba je nabízena občanům města Kojetína, Popůvek a Kovalovic, kteří vzhledem k svému věku nebo nepříznivému zdravotnímu stavu nemohou o svou osobu a domácnost pečovat sami nebo za pomoci vlastní rodiny. Pečovatelskou službu mohou využívat i rodiny s více dětmi. Jedná se o terénní službu placenou uživatelem sociálních služeb podle ceníku jednotlivých úkonů (služeb). Pečovatelská služba je poskytována od roku 1991 a kapacita je v současné době 110 uživatelů.

Domy s pečovatelskou službou

V Kojetíně jsou celkem čtyři domy s pečovatelskou službou. Uživatelé bytů v těchto domech musí být poživateli starobního důchodu nebo plného invalidního důchodu.

Služba tísňového volání

Tísňové volání mohou bezplatně využít obyvatelé bytů v domech s pečovatelskou službou. Mohou tak kdykoliv (24 hodin denně) přivolat potřebnou pomoc prostřednictvím pověřeného zaměstnance Centra sociálních služeb, který má pohotovostní službu.

Krizová ubytovací jednotka

Jedná se o ubytovací jednotku s kuchyňským koutem a se dvěma lůžky, která je k dispozici osobám, které se ocitly v krizové situaci a nemohou ji aktuálně řešit jiným ubytováním, např. staří a zdravotně postižení občané, matky s dítětem v tísní apod. Tato ubytovací jednotka je poskytována pouze na dobu nezbytně nutnou dle posouzení krizové situace sociálním pracovníkem Centra sociálních služeb.

Charita Kojetín

Je účelové zařízení římskokatolické církve s právní subjektivitou a je součástí Arcidiecézní charity Olomouc. V Kojetíně zahájila Charita svou činnost v roce 1999. Rozsah působnosti této organizace zahrnuje klientelu z řad seniorů, rodin s dětmi, občanů zdravotně postižených a romské komunity.

Dům sv. Josefa - Centrum denních služeb pro seniory

Dům sv. Josefa - Centrum denních služeb pro seniory (dále jen Centrum denních služeb pro seniory) je ambulantní službou, kterou během dne využívají senioři a osoby se zdravotním postižením z města Kojetína i blízkého okolí. Kromě základní zdravotní péče, odborného poradenství a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím nabízí zařízení možnost zapůjčení zdravotních pomůcek, dopravu do zařízení a zpět do bydliště, sociálně terapeutické, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při osobní hygieně, zajištění stravy, při uplatňování práv, oprávněných zájmů, při obstarávání osobních záležitostí a při komunikaci vedoucí k uplatňování práv.

Azylový dům pro matky s dětmi

Služba slouží matkám s dětmi, které se ocitly v nepříznivé životní situaci a potřebují zajistit ubytování. To je poskytováno na dobu max. jednoho roku. Během času, který v azylovém domě matky tráví, je jim poskytována aktivní pomoc při řešení obtížné životní situace. Možnost ubytování v domě není omezena evidencí trvalého pobytu ve městě Kojetíně.

Charitní ošetřovatelská služba

Jedná se o terénní zdravotnickou službu seniorům a osobám se zdravotním postižením. Ošetřovatelé provádějí potřebné úkony pro klienty v jejich v domácním prostředí. Jsou-li tyto úkony indikovány lékařem, jsou hrazeny ze zdravotního pojištění občanů. Služba je určena obyvatelům Kojetína i obcí z jeho okolí.

Rodinný klub Maria

Tento klub slouží sociálně slabým rodinám s dětmi z Kojetína a jeho okolí. Cílem je prevence kriminality, pomoc při jednání s úřady, zvýšení kulturní a společenské úrovně romského obyvatelstva, zprostředkování vzájemného kontaktu romské a většinové populace. Součástí klubu je možnost návštěvy právní poradny.

Odbor sociálních věcí MěÚ Kojetín

Odbor sociálních věcí městského úřadu zajišťuje výkon státní správy i samosprávy v rozsahu zákonné úpravy týkající se sociálních služeb, finančního zabezpečení osob v hmotné nouzi a sociálně-právní ochrany dětí.

Alfa handicap

Alfa handicap je občanské sdružení, které v Kojetíně působí jako pobočka přerovské organizace. V současné době má 45 členů. Organizace se věnuje zdravotně postiženým občanům, kterým organizuje volnočasové a kulturní aktivity, nabízí poradenské služby.

4. VZDĚLÁVÁNÍ, KULTURA, VOLNÝ ČAS

Vybavenost obce kulturními, vzdělávacími a sportovními institucemi je důležitou součástí služeb obyvatelstvu. Na straně jedné mohou občané aktivně utvářet vlastní osobnost a organizovat si čas, na straně druhé zmíněné organizace mohou poskytovat základnu, materiální i personální, pro další rozvoj sociálních služeb. Nelze opomíjet ani osobní kontakty, které při těchto aktivitách vznikají. Díky nim roste také informovanost obyvatel o nabídce služeb a poskytovatel dostává zpětnou vazbu o poptávce po službách. Jak již bylo zmíněno v úvodu, město Kojetín má dlouhodobou kulturní tradici a v mikroregionu Střední Haná je největší obcí. Kojetín má tedy jasný potenciál k všestrannému rozvoji svých obyvatel i lidí z blízkého okolí.

Školství

V Kojetíně jsou v současné době tři základní školy. U dvou základních škol je zřizovatelem město. Zřizovatelem základní školy, která věnuje pozornost speciálním výukovým programům, je Olomoucký kraj. Město Kojetín je také zřizovatelem mateřské školy, kde úpravou zahradních prostor byly vytvořeny velmi dobré podmínky pro odpočinkové aktivity dětí. Ve městě je základní umělecká škola, jejíž činnost je zaměřena na hudební obor – vyučuje se 13 hudebních nástrojů a zpěv a gymnázium, které nabízí studium ve čtyřletém a osmiletém studijním programu. Zřizovatelem těchto škol je Olomoucký kraj.

Kultura

Především pro mladší generaci zajišťuje po celý rok zájmové programy, včetně organizace letních táborů, Městský dům dětí a mládeže v Kojetíně. Pro děti i ostatní veřejnost pak Městské kulturní středisko s Městskou knihovnou. Pro tuto činnost město vytvořilo velmi příznivé podmínky a to vybudováním VIC, ve kterém je umístěna galerie, muzeum, městská knihovna, víceúčelový sál se zázemím a informační centrum. Ve městě má dlouholetou tradici národopisný soubor Hanácká beseda, divadlu se věnuje amatérský soubor Hanácká scéna. Místní výtvarníci a umělci se sdružují v tvůrčí skupině Signál 64. Do roku 1998 bylo ve městě kino, které bylo pro malý zájem ze strany obyvatelstva a z důvodů potřeby nemalých finančních prostředků nutných na rekonstrukci budovy, zrušeno.

Sport

Sportovní aktivity jsou v obci snad nejrozsáhlejší a nejrozvinutější. Lidé mohou využívat ke sportu jeden stadion a tři hřiště, z nichž dvě jsou víceúčelová. K dispozici jsou kurty na tenis včetně tenisové stěny, hřiště na volejbal a zařízení pro stolní tenis. Velkým a využívaným lákadlem jsou horolezecká stěna a U-rampy. V Kojetíně je také zrekonstruováno koupaliště s několika atrakcemi pro děti a mládež, bohužel bez krytého bazénu.

Místní organizace Sokol Kojetín nabízí ke sportovnímu vyžití opravenou Sokolovnu, včetně venkovních prostor. Tělovýchovné jednoty Slavoj Kojetín a Slavoj Kovalovice se věnují především fotbalu. Dlouholetou tradici mají v Kojetíně také vodní sporty – především kanoistika. Město vytvořilo rovněž velmi dobré podmínky pro minigolf. Nejen pro mladé je zařízen sportovní areál, který náleží ke gymnáziu.

5. VYBRANÉ SKUPINY UŽIVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Pro plánování sociálních služeb je nutné znát potřeby jejich uživatelů. Občané se stejnou nebo podobnou potřebou vytváří poptávku po konkrétní službě. V praxi se setkáváme s tím, že neexistuje kategorie uživatelů, kterou by uspokojila jediná služba. Navzájem se prolínají, navazují na sebe a pro klienta jsou stejně důležité. Proto poskytovatelé jednotlivých služeb musí vzájemně spolupracovat, služby terénní, ambulantní a pobytové se musí doplňovat.

Pro lepší orientaci ve službách poskytovaných konkrétní cílové skupině uživatelů budeme následující text dělit do jednotlivých kapitol. To ale neznamená, že by potřeby lidí byly stejným způsobem strukturované v reálném životě. Např. rodina s dítětem může řešit současně problémy spojené nejen s výchovou tohoto dítěte, ale také s péčí o zdravotně postiženou babičku, která s nimi žije ve společné domácnosti. Současně může být některý z členů rodiny nezaměstnaný. Proto počet uživatelů sociálních služeb v obci nelze jednoduše sčítat, ale je třeba vědět, že se jako statistická jednotka mohou objevit současně ve více cílových skupinách uživatelů.

Jednotlivé kapitoly budou nadále členěny podle cílových skupin určených v procesu komunitního plánování sociálních služeb ve městě Kojetíně.

5.1 Senioři

Senioři jsou jednou z největších skupin uživatelů sociálních služeb ve společnosti. Zákon o obcích ukládá obcím pečovat o své seniory, zdravotně postižené a vytvářet důstojné a kvalitní životní podmínky, neboť tito lidé tu s námi vždy žili, žijí a žít budou. Vždy také budou potřebovat pomoc jiných osob. U starých lidí se daleko častěji projevují nemoci, dlouhodobě zdravotně nepříznivý stav je omezuje v běžných činnostech, vzhledem k poproduktivnímu věku jsou omezeny jejich finanční možnosti.

Během vývoje naší společnosti se základní úloha vlastní rodiny při péči o své starší příbuzné přenesla z větší míry na instituce a společnost. Ukázalo se však, že je to nejen finančně náročné (pro občany i stát), ale také to jednotlivé generace odcizilo a zbavilo lidi možnosti včas se připravit na vlastní stáří, smířit se s vlastní smrtelností. Proto se současná sociální politika snaží o vytvoření přirozených podmínek pro život seniorů a opírá se o vlastní zdroje pomoci v širší rodině, o zodpovědnost mladší generace vůči té starší. Sociální služby směřují do terénu.

Ve městě Kojetíně není aktuálně potřeba pomoci seniorům tak vysoká jako v jiných obcích, protože podíl obyvatelstva staršího 65-ti let je v Kojetíně podprůměrný. Přesto je město dobře vybaveno různými službami pro tuto kategorii osob. Seniori mohou využívat služby několika poskytovatelů. Většinou jsou tyto služby zaměřeny současně na seniory i osoby se zdravotním postižením.

Centrum sociálních služeb v Kojetíně

Centrum nabízí seniorům, osobám se zdravotním postižením a rodinám s dětmi **pečovatelskou službu terénní v jejich přirozeném domácím prostředí, to je i v domech s pečovatelskou službou.** Důvodem k poskytnutí této služby je neschopnost klienta pečovat o svou osobu nebo domácnost vzhledem k nepříznivému zdravotnímu stavu. Statistická data mapující pečovatelské služby budou proto zařazena v kapitole „Občané se zdravotním postižením“. Je samozřejmé, že s věkem se zdravotní stav člověka zhoršuje, roste potřeba zdravotnické péče a léků, někteří lidé jsou při pohybu i sebeobsluze zcela odkázáni na pomoc jiné osoby.

Centrum sociálních služeb spravuje také **krizovou ubytovací jednotku**, kde mohou být z důvodů krizové situace dočasně ubytováni i osoby staršího věku, či zdravotně postižené osoby při zhoršení jejich zdravotního stavu, kdy není z kapacitních důvodů možné tyto občany umístit do jiných sociálních zařízení, poskytujících celodenní péči. Krizová ubytovací jednotka byla vybudována v roce 2005.

Charita Kojetín

Charita Kojetín (dále jen Charita) nabízí nejen seniorům **ošetřovatelské služby.** Protože tato péče je vázána na zdravotní stav klienta, i tato data nalezneme později v kapitole „Občané se zdravotním postižením“.

Charita provozuje **Centrum denních služeb pro seniory**, což je ambulantní zařízení, které je určeno k dennímu pobytu seniorů schopných základní péče o svou osobu. Klienty jsou nejen občané města Kojetína a jeho místních částí, ale i seniori z blízkého okolí. Kapacita Domu sv. Josefa – centra denních služeb pro seniory je 15 míst. Dům byl otevřen 1.5.2003, proto data za tento rok nejsou úplná. Pracovníci zařízení vedou evidenci počtu přijatých žádostí klientů, počtu jejich návštěv v zařízení a místo jejich bydliště.

Počet uživatelů Domu sv. Josefa v letech 2003 - 2007

	Sledovaný rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Počet přijatých žádostí	4	1	7	6	5
Počet osob využívajících službu	4	5	10	13	14
Počet návštěv uživatelů	182	887	713	1785	1293

Z uvedených dat je zřejmé, že zájem o denní stacionář pro seniory roste a návštěvnost je vysoká. Pokud by všichni senioři navštěvovali zařízení stejně často a stejně pravidelně, znamenalo by to, že za rok navštíví stacionář skoro 100x, tedy přibližně 2x týdně.

Podle údajů kojetínské charity je v současné době evidováno 14 uživatelů Centra denních služeb pro seniory, z nichž 12 je obyvateli Kojetína, 2 jsou obyvateli Němčic na Hané.

Nabízenými aktivitami a svým zaměřením do určité míry nahrazuje ve městě Kojetíně Centrum denních služeb pro seniory „klub seniorů“.

Ve městě Kojetíně není zřízen „Domov důchodců“. V rámci šetření potřeb uživatelů sociálních služeb ve městě Kojetíně v roce 2007 se z 255 respondentů pouze 2 vyslovili pro rozšíření domovů pro seniory. Lze tedy konstatovat, že aktuálně není třeba zřizovat domov důchodců v Kojetíně.

5.2 Osoby se zdravotním postižením

Zdravotním postižením rozumíme nepříznivý zdravotní stav člověka, který způsobí, že se staneme určitou měrou závislí na pomoci jiných osob, nebo musíme svůj zdravotní handicap kompenzovat k tomu určenou zdravotnickou pomůckou. Jsou ovšem i zdravotní handicapy, které jsou pro člověka reálně neměnné a musí se s nimi naučit žít. Variabilita tělesných, duševních nebo kombinovaných postižení je velmi pestrá a pravděpodobně nikdy nebude pro poskytovatele možné úzce specializovat sociální služby s ohledem na každý typ handicapu (druh postižení a jeho dlouhodobost, míra závislosti klienta, apod.) a jeho uživatele (podle věku, rodinného zázemí, finanční dostupnosti apod.).

V následující části se budeme věnovat osobám se zdravotním postižením obecně, bez ohledu na druh postižení. V dostupných zdrojích nebylo zjištěno, že by ve městě Kojetíně působil poskytovatel pomoci specializovaný na jeden určitý druh zdravotního postižení (např. zrakově postižení, sluchově postižení, kardiaci, diabetici, mentálně postižení, atd.). Služby, které zdravotně postižení občané Kojetína mohou využívat, jsou orientovány především na zajištění základních lidských potřeb – strava, osobní hygiena, podávání léků, dále pak na možnost pohyblivosti osob, jejich ubytování a doprovod.

Zajímavým údajem podle Analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb v Kojetíně 2007 je, že senioři a osoby se zdravotním postižením jsou dvě kategorie uživatelů s největší mírou spokojenosti s úrovní služeb ve městě.

Centrum sociálních služeb

Centrum sociálních služeb zajišťuje ve městě Kojetíně **pečovatelskou službu terénní v přirozeném domácím prostředí uživatelů sociálních služeb, to je i v domech s pečovatelskou službou.**

Ve čtyřech domech s pečovatelskou službou je celkem 96 bytů, z toho 2 byty jsou bezbariérové. Kapacita je 116 osob. Byty jsou určeny především pro poživatele starobního nebo plného invalidního důchodu, Uživatel bytu v domě s pečovatelskou službou může službu odebírat z Centra sociálních služeb, ale i z Charity. Byty jsou určeny osaměle žijícím klientům, manželským dvojicím případně i rodinám, splňujícím podmínky pro ubytování. Zájemce o umístění v DPS uvádí předběžně v žádosti požadavek na rok, kdy chce být umístěn a dům, ve kterém chce být ubytován.

Evidence uchazečů a uživatelů o pobyt v domech s pečovatelskou službou v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet přijatých žádostí	5	16	19	20
Počet vyřazených zájemců	17	20	11	28
Celkem evidovaných zájemců	53	62	65	72

Poznámka: Mezi vyřazené zájemce o službu náleží ti, kteří byli do DPS umístěni, zemřeli, nebo vzali svou žádost o umístění zpět.

V roce 2007 bylo ze všech žadatelů o umístění v DPS 62 osob trvale bytem v Kojetíně a jeho místních částech a 10 osob bylo obyvateli jiných obcí.

Ke dni 31.12.2007 žilo ve všech domech s pečovatelskou službou celkem 116 osob, z toho pouze 68 z nich byla poskytována pečovatelská služba. Především dovážka oběda, úklid domácnosti, osobní hygiena.

Počet obyvatel a počet bytů v DPS v Kojetíně k 31.12.2007

Adresa DPS	Počet obyvatel	Počet bytů
Dr. E. Beneše 3	26	27
J. Peštuky 1322	48	39
St.Masára 1355	25	16
6.května 1160	17	14
celkem	116	96

Ve všech DPS je zařízena **služba tísňového volání**, která je v provozu 24 hod. denně. Obyvatelům bytů umožňuje bezplatně prostřednictvím pověřeného zaměstnance Centra sociálních služeb zajistit si v nouzové situaci nezbytnou pomoc. V roce 2007 byla služba na základě tísňového volání poskytnuta ve 37 případech.

Pečovatelská služba ve městě Kojetíně evidovala v roce 2007 celkem 136 uživatelů a to jak v terénu, tak v DPS. Během roku 2007 ubylo z pečovatelské služby 34 klientů, přibylo jich 44.

Počet uživatelů pečovatelské služby v průběhu let 2003 - 2007

	Sledovaný rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Počet podaných žádostí o službu	27	21	25	22	44
Počet uživatelů pečovatelské služby celkem	122	118	123	120	136

Počet uživatelů pečovatelské služby ve městě Kojetíně v průběhu roku 2007

Měsíce roku 2007	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Počet uživatelů	97	98	102	104	105	107	108	109	114	109	104	102

Podle sdělení sociálních pracovníků je počet žadatelů o pečovatelskou službu shodný s počtem uživatelů, neboť každému zájemci je ihned vyhověno, na službu čekat nemusí. Rodinám s dětmi nebyla pečovatelská služba poskytována, protože ve městě nenastal dosud případ, který by poskytování této služby vyžadoval.

Specifické vozidlo určené pro přepravu zdravotně postižených osob – vozíčkářů a osob s omezenou schopností pohybu přispělo ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb a k integraci osob ohrožených sociálním vyloučením. Je využíváno převážně k převozu zdravotně postižených osob a seniorů s omezenou možností pohybu. Nejčastěji byly realizovány převozy do střediska osobní hygieny (celkem 170 převozů), ale také na kulturní a společenské akce, kterých by se tyto lidé bez možnosti dopravy, nemohli zúčastnit. Dále bylo vozidlo využíváno dle požadavků klientů – k lékaři, k návštěvě hřbitova, při vyřizování dalších osobních záležitostí.

Charita Kojetín

Charita nabízí zdravotně postiženým občanům a seniorům **Charitní ošetřovatelskou službu**. Jedná se o terénní službu, kterou mohou využívat

obyvatelé Kojetína i blízkého okolí (Uhřičice, Polkovice, Oplocany, Měrovice, Křenovice, Stříbrnice, Lobodice). Odborní pracovníci nabízejí péči o diabetiky, odběry biologického materiálu, podávání injekcí a léků, ošetření permanentních katetrů a stomií, převazy, měření krevního tlaku, komplexní hygienickou péči u klientů v terminálním stádiu a další služby. Pokud jsou úkony prováděny na základě požadavku ošetřujícího lékaře, jsou hrazeny z prostředků zdravotního pojištění. Služba je poskytována nepřetržitě 24 hod. denně a kapacita zařízení je 35 klientů.

Zájem o ošetrovatelskou péči na Kojetínsku v letech 2004 – 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet podaných žádostí o službu	51	62	62	85
Počet uspokojených žádostí	51	62	62	85

Přestože je kapacita Charitní ošetrovatelské služby pouze 35 klientů, žádostí o službu bylo podáno během každého roku více a všem bylo vyhověno. Důvodů může být několik. U některých klientů je potřeba ošetrovatelské péče časově omezená, jiní klienti mohou využívat několik služeb najednou. Z uvedených statistik vyplývá, že zájem o poskytovanou službu vzrůstá a poskytovatel je schopen všechny žádosti uspokojit.

Je nutné si uvědomit, že výše uvedená data jsou pouze orientační při zmapování počtu zdravotně postižených obyvatel. Jejich počty nejsou statisticky evidovány, nelze je odhadnout. Dávky a žádosti uváděné v tabulkách poukazují na klienty, kteří o službě vědí a rozhodli se jí využít. Neznáme procento obyvatel, které by také mělo nárok na službu, ale nežadá o ni.

Odbor sociálních věcí MěÚ Kojetín

Pro úplnost a lepší přehled o potřebách obyvatel ještě uvádíme počet vyplacených dávek „**příspěvek na zvýšené životní náklady**“. Tuto dávku vyplácel Městský úřad Kojetín v přenesené působnosti do konce roku 2007. K 1.1.2008 byla dávka zrušena. Dávka sloužila k finanční kompenzaci potřeb osob se zdravotním postižením.

Počet vyplacených „příspěvků na zvýšené životní náklady“ v období let 2004 – 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet vyplacených příspěvků pro obyvatele města Kojetína vč. místních částí	240	234	266	252
Počet vyplacených příspěvků celkem	494	503	491	579

Poznámka: příspěvek byl vyplácen pro správní obvod MěÚ Kojetín – město Kojetín a jeho místní části, Křenovice, Stříbrnice, Měrovice, Uhřčice, Polkovice, Oplocany, Tovačov, Lobodice.

5.3 Občané pečující o osoby závislé na péči

Sociální systém v naší republice se snaží aktivizovat co nejvíce rodinu klienta a jeho děti nebo příbuzné zapojit do procesu pomoci. Vždy existovaly rodiny, které se o své potřebné postaraly, ale bylo hodně i těch, které spoléhaly na výhradní péči institucí. Proto se stát snaží nastavit nyní podmínky tak, aby rodiny mohly a chtěly o své členy pečovat.

Opět není možné přesně zachytit jaké je množství osob, které pečují o někoho blízkého nebo člena rodiny, statistické údaje nejsou k dispozici. Navíc je běžné, že se několik příbuzných v péči o jednoho potřebného střídá nebo mají rozdělené kompetence a oblasti pomoci. Orientovat se v počtu osob pečujících o osoby závislé na péči se můžeme pouze podle množství vyplacených dávek k těmto potřebám určených. Do 1.1.2007 byl osobám pečujícím vyplácen Městským úřadem Kojetín v jeho správním obvodu „příspěvek při péči o osobu blízkou“. Od roku 2007 je osobám závislým na péči vyplácen „příspěvek na péči“. Tuto dávku vyplácí ve svém správním obvodu Magistrát města Přerova (do kterého náleží i město Kojetín). Vzhledem ke způsobu evidence této dávky není možné získat údaje o tom, kolik dávek bylo vyplaceno pouze osobám z Kojetína. Z množství dávek celkem vyplacených Magistrátem města Přerova nelze ani přibližně odhadnout, jaká část byla určena obyvatelům z Kojetína nebo jeho správního obvodu.

Počet vyplacených dávek „příspěvku při péči o osobu blízkou“ ve správním obvodu MěÚ Kojetín v letech 2004 - 2006

	Sledovaný rok		
	2004	2005	2006
Vyplaceno dávek pro občany Kojetína a jeho místních částí	40	38	53
Vyplaceno celkem dávek ve spr. obv. MěÚ Kojetín	90	85	106

V roce 2007 bylo podle přechodných ustanovení zákona vyplaceno už pouze celkem 7 příspěvků, z toho 4 byly určeny obyvatelům města Kojetína.

„Příspěvek na péči“ je určen na nákup všech potřebných služeb, které není klient schopný si obstarat vlastními silami. Proto z příspěvku může uživatel „nakoupit“ různé služby u několika poskytovatelů, včetně členů své rodiny a známých. Nelze tedy vyčíslit podíl fyzických osob pečujících o osoby závislé na péči. Vzhledem k charakteristice přiznání „příspěvku na péči“ lze předpokládat, že počet osob, kterým vznikl na dávku nárok, je vyšší, než počet osob, které vyžadovali celodenní řádnou péči a byl na ně poskytován „příspěvek při péči o osobu blízkou“. Proto i požadavky fyzických osob pečujících o osoby závislé na péči budou častější. Budou potřebovat odborné poradenství v oblasti služeb včetně osobních konzultací, informace o různých typech služeb, možnosti „náhradní péče“ v nouzové situaci, kdy sami nemohou péči poskytnout, základní zdravotnické informace potřebné při péči o konkrétní osobu.

5.4 Rodiny s dětmi do 18-ti let

Z údajů o struktuře obyvatelstva ve městě Kojetíně je zřetelné, že zde dlouhodobě žije velké procento dětí do 14-ti let, úroveň vzdělání obyvatelstva je spíše nižší, nezaměstnanost je naopak nadprůměrná. Rodiny s dětmi a mladí lidé vstupující do samostatného života nemohou vždy řešit své životní situace sami, spoléhají na pomoc institucí i nestátních subjektů. Ve městě Kojetíně jsou rodiny s dětmi jednou z nejpočetnějších skupin uživatelů sociálních služeb. Komplexní péče o tuto cílovou skupinu není jednoduchá, neboť se dotýká různých oblastí lidského života. Od problémů s bydlením, přes výchovné problémy dětí, vztahové konflikty mezi členy rodiny, soužití několika generací v rodině, náhradní rodinnou péči, po finanční zabezpečení rodiny, domácí násilí, užívání návykových látek, zdravotní postižení

některého z členů rodiny apod. Péče o děti a jejich rodiny je vlastně prevencí před řešením složitých životních situací u dospělé a stárnoucí populace. Funkční rodina dává dětem základ zdravého způsobu života, ekonomické soběstačnosti, psychické odolnosti, systému spolupráce v rodině a vzájemné pomoci mezi příbuznými.

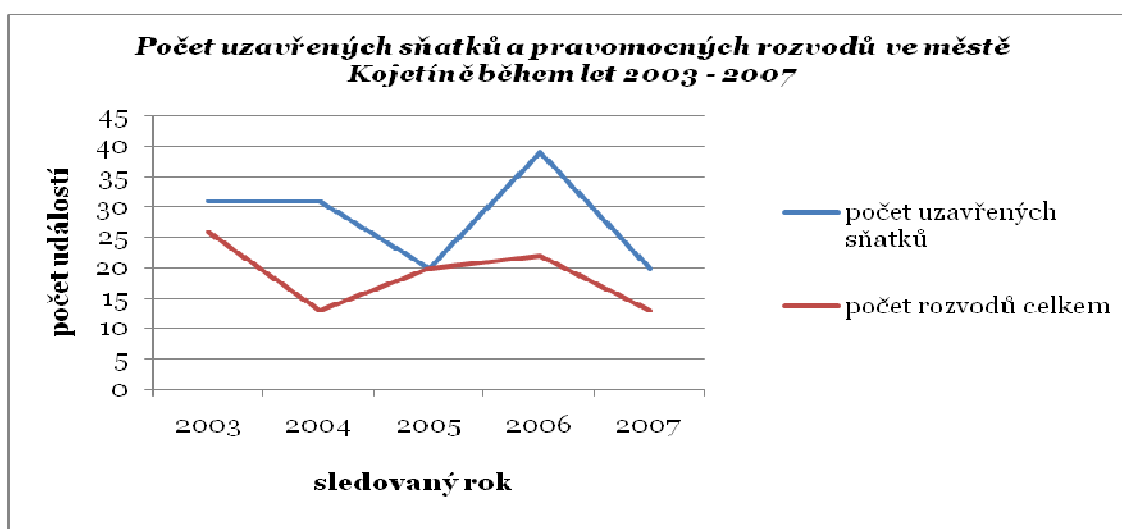
Podle Českého statistického úřadu (údaje za rok 2007) se v ČR rozvádí skoro polovina manželství (48,7%). Průměrná délka trvání manželství je 12,3 roku a tři pětiny manželství (59%) jsou s nezletilými dětmi. K uzavření sňatku s občanem cizí státní příslušnosti dochází častěji u žen s českým občanstvím, když se provdají za cizince, než u mužů s českým občanstvím, kteří se ožení s cizinkou.

Při posledním sčítání lidu v roce 2001 byly zjištěny ve městě Kojetíně následující údaje: Z celkového počtu obyvatel 6.432, žilo 1.495 mužů a stejný počet žen v manželství (46,5% všech obyvatel). V té době žilo ve městě 196 rozvedených mužů a 270 rozvedených žen. (Samozřejmě, že ne všichni evidovaní manželé vychovávají nezletilé děti.)

Počet uzavřených sňatků a pravomocných rozvodů ve městě Kojetíně během let 2003 - 2007

	Sledovaný rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Počet sňatků	31	31	20	39	20
Počet rozvodů celkem	26	13	20	22	13
Z toho počet rozvodů s dětmi	12	5	12	14	12

Přibližně polovina manželství, která se ve městě Kojetíně rozvádějí, vychovává nezletilé děti. Pouze v roce 2007 se rozváděla jen manželství s dětmi.

Při rozvodu rodičů řeší rodina vždy bydlení. Pro matky s dětmi, které si nemohou v danou dobu zajistit bydlení jinak, zřídila kojetínská charita **Azylový dům**. Zde mohou po nezbytně nutnou dobu matky s dětmi bydlet, je jim poskytováno odborné poradenství a pomoc pro řešení jejich rodinné situace. V současné době jeho kapacita plně postačuje poptávce po této službě. Možnost bydlení zde nacházejí i obyvatelky jiných obcí, než města Kojetína. Žádosti jsou uspokojovány v závislosti na potřebě klientky. Pokud se jedná o **krizový pobyt**, je matka ubytována ihned i bez žádosti, některé ženy vezmou žádost zpět dřív, než se pro ně uvolní pokoj.

Počet ubytovaných matek v Azylovém domě v Kojetíně v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet přijatých žádostí	2	2	5	6
Počet celkem evidovaných žádostí	2	2	5	6
Počet matek v tom roce (s dětmi) ubytovaných	3	9	6	6

Statistické údaje o dětech s výchovnými problémy, nařízenou ústavní výchovou, v pěstounské péči, dětí osvojených nebo týraných a podobně, jsou evidovány Magistrátem města Přerova, který ve svém správním obvodu, jako obecní úřad obce s rozšířenou působností, těmto rodinám poskytuje sociálně právní ochranu (SPOD) a eviduje jejich počty. Vzhledem k nepřesnému odhadu, jaký podíl by připadl na obyvatele města Kojetína nebudeme celkové údaje uvádět.

Městský úřad Kojetín poskytuje **sociálně-právní ochranu dětí** především v rámci preventivních a motivačních aktivit, vykonává dohled nad rodinami, které potřebují intenzivní péči, a úzce spolupracuje se sociálně-právní ochranou dětí Magistrátu města Přerova. V některých rodinách je zásah sociálních pracovníků nutný jen jednou, nad některými je nutno dohlížet dlouhodobě, některé přicházejí s žádostí o pomoc opakovaně i v rozmezí několika let.

Počty založených spisů a řešených přestupků orgánem SPOD MěÚ Kojetín v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet založených spisů	4	10	10	4
Počet řešených přestupků	-	2	7	2

Podle počtu vedených spisů nelze odhadnout množství práce sociálního pracovníka v rodině. Každý jeden spis je zaveden pro děti těchž rodičů a jsou do něj zaznamenávány veškeré úkony provedené sociálním pracovníkem v rodině až do zletilosti posledního z dětí. Orgán SPOD řeší přestupky proti dětem a mládeži, v tomto případě podávání alkoholu nezletilým a mladistvým. Do roku 2004 nebyly přestupky řešeny orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Orgán SPOD ve městě Kojetíně je, jako u mála menších obcí, velmi aktivní, pokud se týká výchovné a bezpečnostní prevence a volnočasových aktivit pro děti. Dlouhodobé zapojení dětí do takových programů je velmi efektivní, ale také personálně a finančně náročné.

Přehled aktivit SPOD ve městě Kojetíně v letech 2004 - 2007

Typ aktivity	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Výchovně rekreační tábor pro děti	2	3	2	1
Sportovní, kulturní, vzdělávací jednodenní akce v klubovně	2	1	2	16
Výlet pro děti	1	-	-	8
Tematické besedy	-	-	4	2
Akce za účasti a podpory veřejnosti	1	-	1	2

Další organizací, která se na území města Kojetína věnuje rodinám s dětmi, je Charita Kojetín. Vede **Rodinný klub Maria**, kde pomáhá romským rodinám s dětmi, osobám ohroženým sociální vyloučením, sociálně slabým rodinám a současně se snaží o začlenění romského obyvatelstva do majoritní společnosti. Bližší údaje o tomto poskytovateli naleznete v kapitole „*Etnické menšiny*“.

Ve městě není zřízeno psychologické poradenství pro rodiny a není zde ani možnost akutní rodinné nebo osobní psychoterapie. Vzhledem k množství rodin s dětmi žijících v Kojetíně by bylo takové zařízení jistě využito. Navíc jsou často taková zařízení kombinována i s dalšími typy pomoci – středisko výchovné péče pro děti, denní stacionář pro děti mentálně postižené nebo s poruchami učení, osobní rodinná asistence, právní poradenství a jiné.

5.5 Etnické menšiny

Počet příslušníků určitého etnika žijících na území měst není běžně evidován. K dispozici jsou jen profesionální odhady sociálních pracovníků, kteří se konkrétním komunitám věnují. Národnost, která je osobním prohlášením občana, není totožná s etnickou příslušností. Přesto se v některých případech můžeme orientovat podle údajů o národnostním složení obyvatel.

Na území města Kojetína žijí komunity s různou kulturní a náboženskou tradicí, každá z nich má svůj způsob života a svou hodnotovou orientaci (východní Slované, Asiaté, Romové a další). Pozornost budeme věnovat nejpočetnější komunitě a tou jsou Romové.

Při posledním sčítání lidu v roce 2001 se přihlásilo ve městě Kojetíně k romské národnosti 6 občanů. Většina ostatních Romů uvedla, že jsou české, moravské nebo slovenské národnosti. Profesionální odhady sociálních pracovníků, které byly zpracovány v roce 2005, uvádějí větší počet Romů žijících v Kojetíně. Podle těchto údajů žilo **ve městě Kojetíně a jeho místních částech asi 620 Romů, v obci Měrovice 207 a v obci Uhřčice 30.** Jestliže roste počet Romů v Kojetíně úměrně celkovému počtu obyvatel, tvoří dnes Romové přibližně desetinu všech obyvatel města.

Jak již bylo zmíněno výše, **Rodinný klub Maria** poskytuje sociálně aktivizační služby romskému obyvatelstvu z města Kojetína a blízkého okolí (Měrovice, Polkovice, Uhřčice). Především sociálně slabým rodinám s dětmi a osobám ohroženým sociálním vyloučením klub nabízí spolupráci při jednání s úřady, sociální a právní poradenství, pedagogickou asistenci, volnočasové aktivity, sportovní a kulturní činnost. Kapacita klubu je 25 dětí, klub je otevřen v každý pracovní den, intervence probíhá přímo v terénu. Terénní sociální pracovníci se věnují především práci s dysfunkčními rodinami. Jsou průvodci při řešení jejich problémů, poskytují jim informace nebo zprostředkovávají další pomoc.

Poradenství je uživatelům poskytováno v oblasti čerpání sociálních dávek a důchodů, základních práv a povinností, kontaktu s úřady a dalšími institucemi, hledání zaměstnání, psaní žádostí, v oblasti péče o děti a vedení domácnosti, poradenství při volbě povolání atd. Velký zájem projevují uživatelé také o bezplatné odborné právní poradenství. Dvakrát měsíčně je uživatelům v prostorách klubu k dispozici kvalifikovaný právník.

Evidence činnosti Rodinného klubu Maria v letech 2001 - 2007

	Sledovaný rok						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Celkový počet uživatelů	50	80	287	256	289	302	253
Počet kontaktů	180	350	882	932	316	430	432
Počet intervencí	-	86	287	661	1100	1259	1322
Průměrná denní návštěvnost dětí	25	13	22	18	14	11	11
Bezplatné poradenství	-	-	-	24	264	96	89

Jak vyplývá z evidovaných údajů klubu, je zájem o něj vysoký. Více než čtvrtina Romů z Kojetína a okolí využívá jeho služby. Nejvíce žádané jsou bezplatné poradenské služby a potřeba intervencí v krizové situaci. Počet návštěv a kontaktů kolísá, spíše se snižuje. Svědčí to o úspěšnosti, jak jsou uživatelé schopni řešit své problémy a nepotřebují pomoc. Z Analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb v Kojetíně 2007 vyplývá, že uživatelé Rodinného klubu jsou nejvíce spokojeni s provozem služeb, nejméně pak s informovaností o materiální a finanční pomoci.

Pracovníci klubu vedou podrobnou evidenci o vzdělávání romských žáků po ukončení základní školy.

Přehled středoškolského studia romských žáků z Kojetína a okolí od roku 2006

Ukončené vzdělání

Střední škola	studijní obor	počet žáků	rok ukončení
SOU Kroměříž	kuchař, číšník	2	2006
	cukrářka	1	2005
SOU Přerov	malíř	1	2006
	instalatér	1	2006
	zedník	2	2006, 2008
	prodavačka	2	2007, 2008
SOU s maturitní nástavbou Přerov	elektrotechnik	1	2006
SOU Křenovice	zahradník	1	2007
SOU Tovačov	stolař	1	2008

Nedokončené středoškolské vzdělání

Střední škola	studijní obor	počet žáků	ročník odchodu
SOU Kroměříž	kuchařka	1	první
SOU Přerov	instalatér	1	druhý
SOU Křenovice	zahradník	2	první
	prodavačka	1	třetí
	kuchař	1	první
SOU Tovačov	stolař	1	třetí

Pokračují ve studiu

Střední škola	studijní obor	počet žáků	ročník studia
SOU Křenovice	zahradník	2	druhý, třetí
	kuchařka	2	druhý, třetí
	prodavačka	1	třetí
SOU Prostějov	kuchařka	1	druhý
Střední škola managementu a soc. práva Brno	sociální péče a politika	2	druhý

5.6 Občané ohrožení sociálním vyloučením

Lidé, kteří nedokáží vlastním přičiněním řešit svou sociální, materiální nebo rodinnou situaci, jsou zcela závislí na pomoci jiných osob a většinou jejich problémy přetrvávají dlouhodobě, jsou ohroženi sociálním vyloučením. Za určitých okolností se v takové situaci může ocitnout každý z nás. Klientelu této skupiny tvoří především dlouhodobě nezaměstnaní, osoby ve finanční nouzi, osoby společensky nepřizpůsobivé, osoby závislé na návykových látkách, osoby bez přístřeší, oběti trestné činnosti a násilí, osoby dlouhodobě nemocné, etnické skupiny, přistěhovalci. Charakteristickým znakem pro tyto lidi je, že se u nich objevuje více problémových oblastí života současně. Péče o takové občany je proto v současné době málo účelná. Vyžaduje osobní vedení klienta, velkou finanční podporu, dlouhodobé plánování a poskytování služby a především motivaci klienta k tomu, aby nabízenou pomoc přijal a ve svém snažení vytrval.

Většina statistických dat o osobách ohrožených sociálním vyloučením je k dispozici pouze na úrovni krajských úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Některé údaje nejsou k dispozici vůbec. Např. počty bezdomovců, osob nezaměstnaných, které nejsou evidované u ÚP a nepobírají dávky systému pomoci v hmotné nouzi, registry osob užívajících návykovou látku postihují pouze klienty, kteří spolupracují s některým z odborných zařízení. Proto se v následující části práce budeme věnovat těm ohroženým skupinám obyvatel, jejichž evidenci bylo možno zjistit a která mapuje stav na území města Kojetína. Je třeba si uvědomit, že některé sociální služby, které také využívají osoby v krizi, již byly popsány v předchozích kapitolách této práce. Proto je zde již nebudeme opakovat.

Ve městě Kojetíně se osobám ohroženým sociálním vyloučením věnuje několik poskytovatelů sociálních služeb. Především jsou to **Město Kojetín prostřednictvím Městského úřadu Kojetín** (péče definovaná zákonem o sociálních službách), **Centrum sociálních služeb** (krizová ubytovací jednotka) a **Charita** (azylový dům, rodinný klub).

Většina poskytovatelů z velké míry řeší až vzniklé problémy klientů, soustředí se na možnost ubytování, finanční podporu a osobní doprovázení uživatele v krizi. **Klub Maria** má ve své náplni z velké části motivační, aktivizační a preventivní služby. Obdobnou péči zajišťuje v současné době také **orgán sociálně právní ochrany dětí ve spolupráci s policií**. Pro rozvoj každé společnosti je přínosnější, když díky prevenci nenastávají krizové situace, než když se musí nákladně vzniklé krize řešit. Ve městě Kojetíně je velký prostor pro poskytovatele z řad nestátních organizací, kteří by se věnovali především preventivním aktivitám. Ve městě chybí nízkoprahové zařízení pro lidi závislé na návykových látkách, psychologicko terapeutické zařízení, chráněné dílny, ubytovny, podle údajů Úřadu práce v Přerově (měsíčník „Informační bulletin na trhu práce v okrese Přerov“) nejsou dostatečně uplatňovány nástroje aktivní politiky zaměstnanosti.

Ubytovací možnosti pro osoby ohrožené sociálním vyloučením v Kojetíně jsou dány v současné době kapacitou **Azylového domu pro matky s dětmi, krizové ubytovací jednotky a množstvím obecních bytů.**

Počet obecních bytů ve městě Kojetíně v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok (vždy k 31.12.)			
	2004	2005	2006	2007
Počet bytů vystavěných	32	0	0	0
Počet bytů obcí prodaných	3	12	31	29
Počet bytů vyřazených	1	3	1	1
Počet obecních bytů celkem	376	361	329	299

Počet žádostí o přidělení obecního bytu ve městě Kojetíně v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok (vždy k 31.12.)			
	2004	2005	2006	2007
Počet žádostí o byt v tom roce přijatých	nelze zjistit	nelze zjistit	16	10
Počet celkem evidovaných žádostí o byt	nelze zjistit	nelze zjistit	60	38
Počet přidělených bytů	36	18	12	17

Poznámka: V průběhu času někteří žadatelé berou své žádosti o přidělení bytu zpět, jejich počet z uvedených tabulek nevyplývá. Údaje o žádostech v letech 2004 a 2005 již nelze dohledat. Počty obecních bytů jsou udány bez počtu obecních bytů v DPS.

Podle množství bytů, které má obec k dispozici a malému množství ročně přidělovaných bytů lze soudit, že obsazenost obecních bytů je vysoká. Občané Kojetína tedy plně využívají možnost bydlení v obecních bytech. V protikladu k tomu jsou aktivity obcí v ČR, kdy výstavba obecních bytů stagnuje a bytová politika celorepublikově směřuje k privatizaci bytového fondu. Občanům v dlouhodobé nouzi tak bude vážně hrozit život bez přístřeší a obec bude řešit následky chování těchto obyvatel. Proto je třeba, aby byly vytvářeny nové možnosti bydlení pro období překonání krize – byty zvláštního určení, domy na půl cesty, azylové byty, ubytovny apod.

Lidem bez dostatečného finančního příjmu může být odborem sociálních věcí MěÚ Kojetín poskytnuta **dávka v systému pomoci v hmotné nouzi** dle příslušných zákonů (o pomoci v hmotné nouzi, o životním a existenčním minimu). V následující tabulce je uveden počet spisů rodin, které jsou závislé na sociálních dávkách, ale je třeba si uvědomit, že počet fyzických osob, které jsou ve finanční nouzi není shodný s počtem spisů. Vypláceny jsou vždy všechny společně posuzované osoby současně. Dávky jsou poskytovány na základě žádosti těm, kterým vzniká zákonný nárok, mohou být poskytnuty jednorázově, nebo opakovaně.

Počet spisů dávek sociální péče evidovaných MěÚ Kojetín v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet spisů vyplácených rodin	190	183	181	109
Počet spisů vyplácených jednotlivcům a rodinám bez dětí	360	280	320	231

Poznámka: Od 1.1.2007 došlo s ohledem na novelizaci příslušných zákonů k přehodnocení nároků na dávku a okruhu společně posuzovaných osob. Proto některým osobám byly dávky odejmuty, nebo došlo ke sjednocení několika spisů v jeden. Došlo k přehodnocení dávek sociální péče v „příspěvek na živobytí“ a některé dávky byly vypláceny souběžně. Po přehodnocení bylo v roce 2007 poskytováno celkem 212 „příspěvků na živobytí“.

Občané, kteří byli **zbaveni způsobilosti k právním úkonům**, tvoří další kategorii osob, které jsou plně závislé na pomoci druhých. Každé takové osobě musí být ustanoven opatrovník, který je povinen hájit zájmy opatrovance a spravovat jeho záležitosti. Funkce opatrovníka je dobrovolná a zpravidla se při jeho volbě dává přednost příbuznému nebo blízké osobě. Jestliže nikdo takový funkci opatrovníka vykonávat nechce nebo nemůže, je opatrovníkem ustanovena obec. **Město Kojetín vykonává opatrovníka dvěma osobám.** V letech 2004 a 2005 to byla jedna osoba, v letech 2006 a 2007 osoby dvě. Péče o opatrovance je časově náročná, ale vzhledem k nedostatečné právní úpravě také závislá na individuálním přístupu sociálního pracovníka a strategii pomoci konkrétního úřadu obce. Pomoc je navíc ztížena tím, že opatrovanec se většinu času zdržuje mimo osobní kontakt opatrovníka a poskytované služby na sebe navzájem nenavazují.

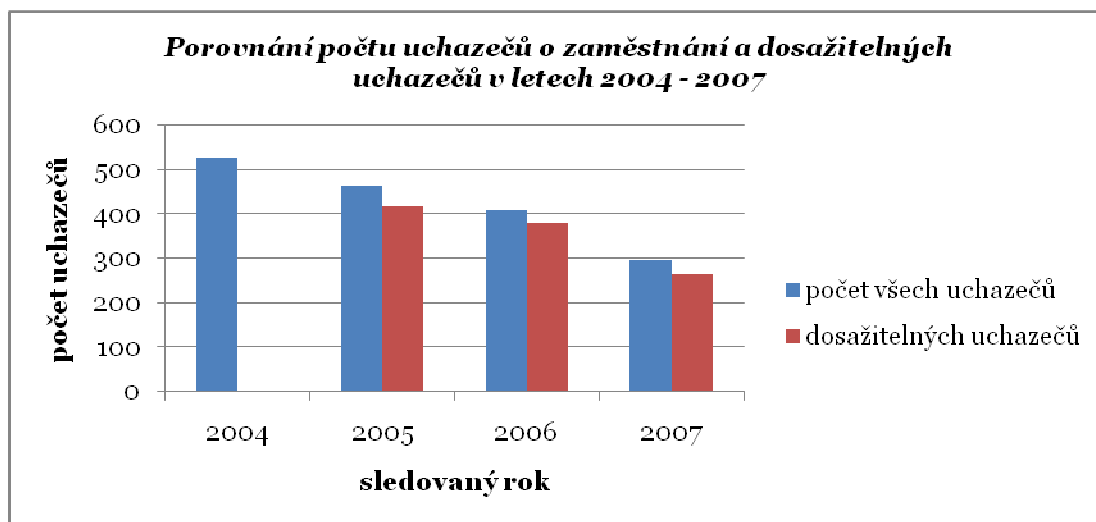
Nejpočetnější kategorií osob ohrožených sociálním vyloučením jsou **nezaměstnaní**. Evidence těchto občanů patří k nejpropracovanějším. **Mírou nezaměstnanosti je Kojetínsko na druhém místě mezi správními oblastmi úřadů práce v okrese Přerov.** Ve městě Kojetíně a jeho místních částech je situace o něco lepší, nejvíce nezaměstnaných je dlouhodobě evidováno v obcích Měrovice nad Hanou, Lobodice, Uhřičice a Stříbrnice. Mezi osoby se ztíženou možností nalézt zaměstnání patří lidé s nižším vzděláním, absolventi škol, osoby ve věku nad 50 let, rodiče pečující o malé děti a osoby se změněnou pracovní schopností (ZPS). Mezi nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, která má za úkol vytvořit podmínky pro lepší a trvalejší zaměstnanost ohrožených kategorií žadatelů o zaměstnání, patří zejména finanční pobídky zaměstnavatelům, rekvalifikace uchazečů, vytváření specializovaných pracovišť podle zdravotního stavu žadatelů, obecně prospěšné práce apod. Určitou aktivizační pobídkou je i možnost občana, nechat se u kteréhokoliv úřadu práce zaevidovat jako „**zájemce o zaměstnání**“. Na rozdíl od „**uchazeče o zaměstnání**“ nemusí být zájemce trvale bytem ve správním obvodu ÚP, který žádá o zprostředkování

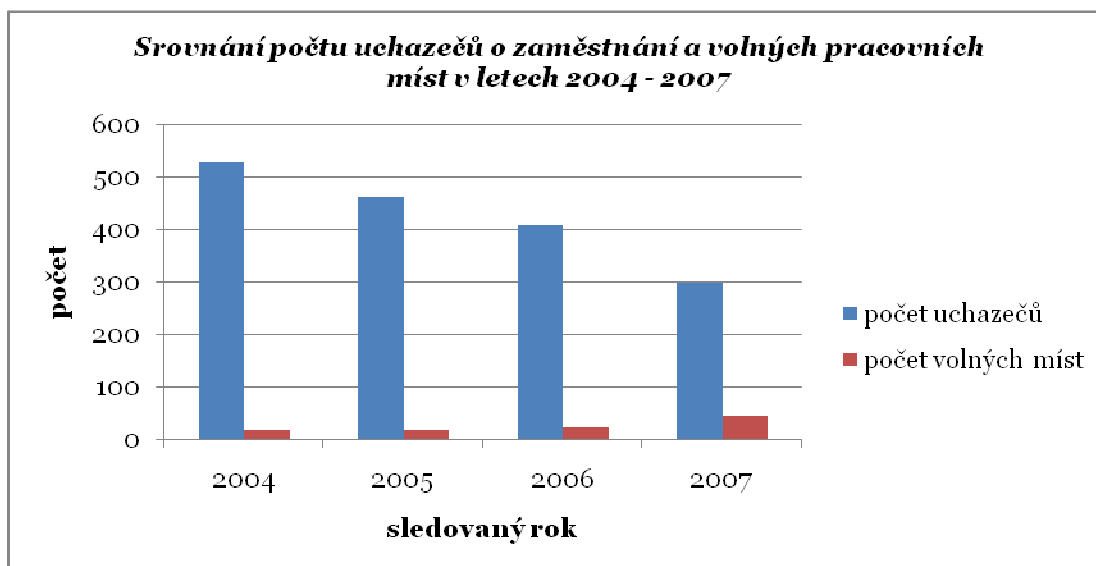
zaměstnání. Může tak lépe hledat pracovní uplatnění i v místech vzdálených svému bydlišti.

Poznámka: Při sledování následujících údajů je důležité vědět, že se zpřísnila zákonná pravidla pro evidenci uchazečů o zaměstnání a pokles uchazečů neznamená pouze jejich umístění do zaměstnání, ale také jejich vyřazení z evidence.

Charakteristika uchazečů o zaměstnání evidovaných ve městě Kojetíně v letech 2004 - 2007

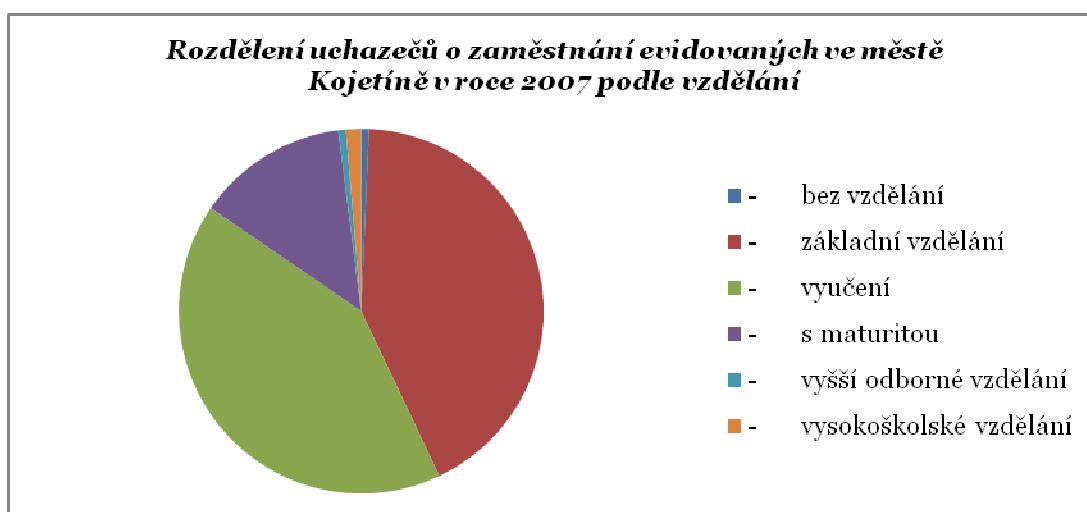
	Sledovaný rok (vždy k 31.12.)			
	2004	2005	2006	2007
Počet uchazečů o zaměstnání	529	464	409	298
- z toho dosažitelných uchazečů	nesledováno	419	382	266
- z toho žen	262	246	204	150
- z toho uchazečů do 17-ti let	8	9	8	7
- z toho uchazečů od 50-ti let	102	104	85	85
- z toho uchazečů se ZPS	68	71	54	51
- z toho absolventi škol	30	24	23	16
Míra nezaměstnanosti z dosažitelných uchazečů	nesledováno	12,65 %	11,53 %	8,03 %
Průměrný věk uchazečů	37 let	37,8 let	37,7 let	39,3 let
Počet hlášených volných míst	18	16	21	44

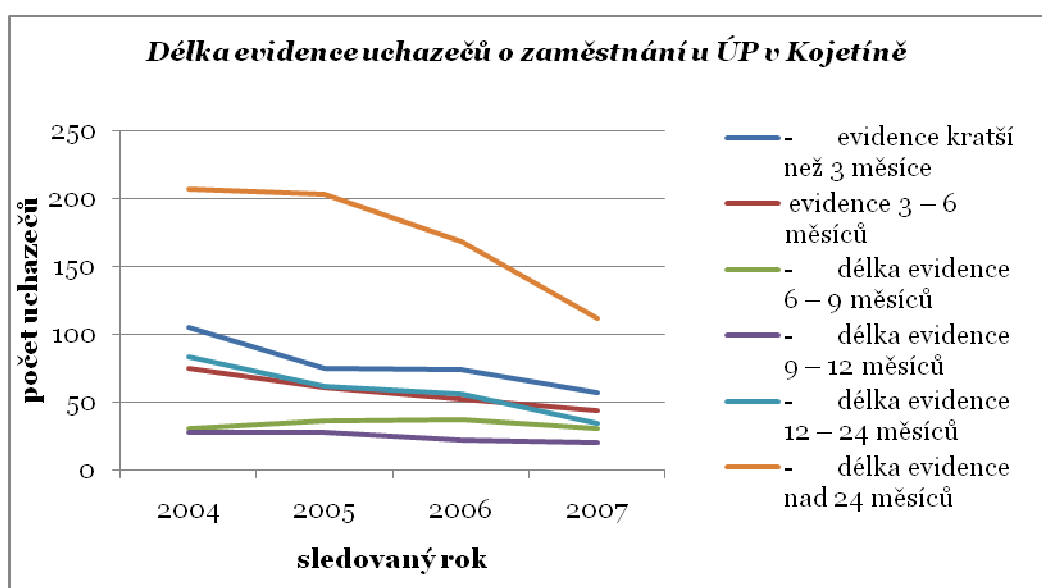
Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných ve městě Kojetíně v období let 2004 – 2007 podle vzdělání

	Sledovaný rok (vždy k 31.12.)			
	2004	2005	2006	2007
Počet uchazečů o zaměstnání	529	464	409	298
- bez vzdělání	3	3	2	2
- základní vzdělání	230	201	182	126
- vyučení	229	201	173	124
- s maturitou	58	54	40	40
- vyšší odborné vzdělání	1	1	4	2
- vysokoškolské vzdělání	8	4	8	4

Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných ve městě Kojetíně v období let 2004 – 2007 podle délky evidence u ÚP

	Sledovaný rok (vždy k 31.12.)			
	2004	2005	2006	2007
Počet uchazečů o zaměstnání	529	464	409	298
- evidence kratší než 3 měsíce	105	75	74	57
- délka evidence 3 – 6 měsíců	75	61	52	44
- délka evidence 6 – 9 měsíců	31	36	37	31
- délka evidence 9 – 12 měsíců	28	28	22	20
- délka evidence 12 – 24 měsíců	83	61	56	34
- délka evidence nad 24 měsíců	207	203	168	112

Statistika uchazečů o zaměstnání, kteří absolvovali rekvalifikaci, není sledována podle jednotlivých obcí. Proto je k dispozici pouze kvalifikovaný odhad účastníků rekvalifikací. Podle něj se rekvalifikačních kurzů zúčastnilo v roce 2004 přibližně 45 kojetínských uchazečů o zaměstnání, v roce 2005 to bylo 48 osob, v letech 2006 a 2007 shodně 22 uchazečů.

6. KRIMINALITA

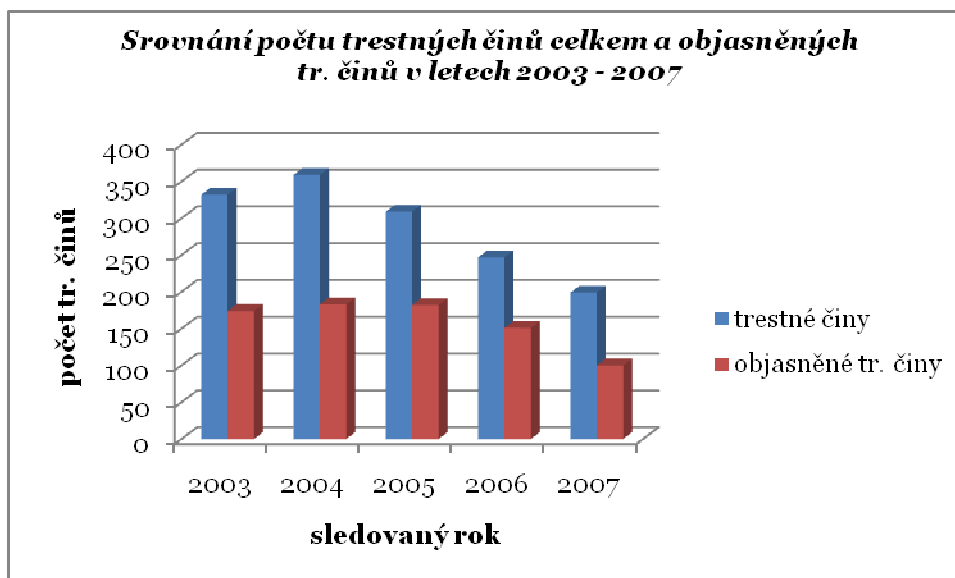
Sociální pracovníci dobře vědí, že neuspokojené potřeby způsobují u člověka kromě psychických poruch i poruchy chování. Trvá-li tato situace dlouho, je deviační chování pro jedince návykem, způsobem života. Úroveň sociálních služeb umožňuje občanům vybrat si řešení své krizové situace. Buď ji budou řešit ve spolupráci s institucemi a společensky přijatelným způsobem, nebo „po svém“. Druhý způsob vede často k nemorálnímu chování, kriminalitě, recidivě. Určitě ne všechny osoby páchající trestnou činností mají špatnou zkušenost se záchrannou sítí sociálního systému. Možná trpí poruchou osobnosti nebo přijali špatný vzor chování ze své rodiny. Ale i v tom případě by sociální služby našli prostor pro své působení. Včasná detekce takovýchto osob a preventivní činnost zaměřená na jejich resocializaci může eliminovat patologické jevy nebo mírnit jejich důsledky. Proto je do této analýzy zařazena také kapitola „Kriminalita“.

Na území města Kojetína se zmíněné problematice věnuje především Policie ČR, Městská policie (dále MP) a odbor vnitřních věcí Městského úřadu Kojetín. Problémové chování mládeže a nezletilých řeší kurátoři pro mládež, pro osoby ve výkonu trestu odnětí svobody (dále VTOS) a navrátilce z něj je k dispozici sociální kurátor. Kurátoři pracují na Magistrátu města Přerova. Statistická data o závadovém chování nebo osobách, které se jej dopouštějí, většinou nejsou evidována podle obcí. Jsou k dispozici při vyšších územně správních celcích a popisují stav v celém správním obvodu.

Policie ČR obvodní oddělení Kojetín mapuje trestnou činnost v celém svém správním obvodu. **Objasněnost případů je vyšší, než 50%**, což je velmi dobré. Počet řešených trestných činů za poslední roky klesá. Policie se věnuje také prevenci a bezpečnostním akcím. **Jen za rok 2007 uspořádali kojetínští policisté 13 dopravně bezpečnostních akcí a 6 akcí bezpečnostních se zaměřením na mládež, restaurace a herny.**

Počet trestných činů řešených PČR obv. Odd. Kojetín v letech 2003 - 2007

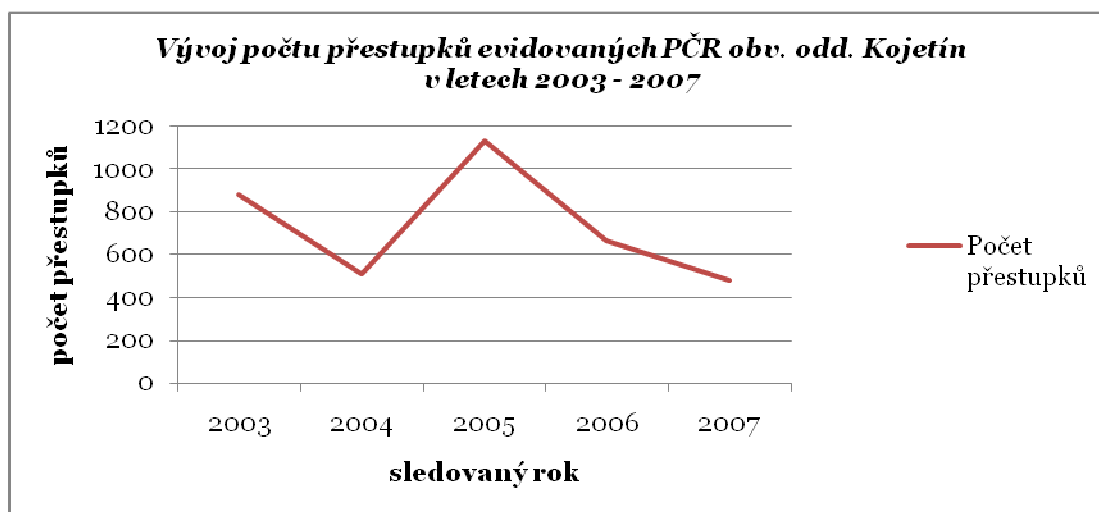
	Sledovaný rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Počet trestných činů	332	359	309	247	199
- z toho objasněných tr. činů	174	183	182	151	100
- míra objasněnosti tr. činů	52,41%	50,97%	58,90%	61,13%	50,25%

Policie sleduje také počet spáchaných **přestupků**. Vzhledem k tomu, že jsou v evidenci zahrnuti i přestupky dopravní, přesahuje počet přestupků trestnou činností více jak dvojnásobně.

Počet přestupků evidovaných PČR obv. odd. Kojetín v letech 2003 - 2007

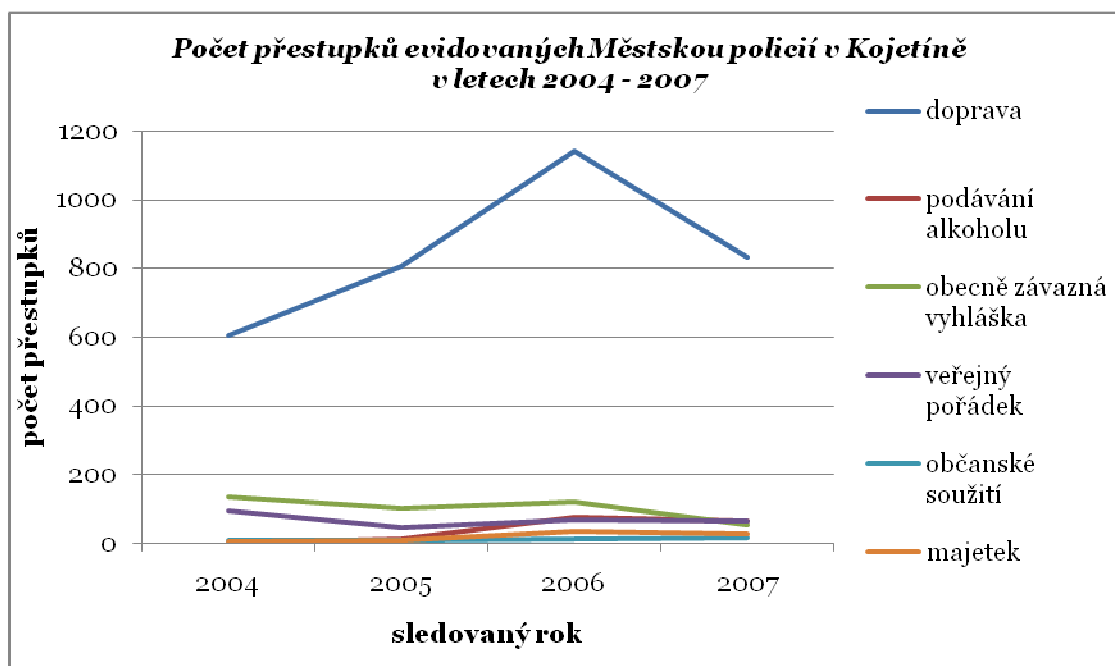
	Sledovaný rok				
	2003	2004	2005	2006	2007
Počet přestupků (včetně dopravních)	887	512	1137	669	482

Rovněž **Městská policie v Kojetíně** eviduje **přestupky občanů a tato evidence jako jedna z mála popisuje stav ve městě a jeho místních částech**. I zde tvoří největší podíl ze všech přestupků přestupky dopravní. Roste počet přestupků proti majetku a občanskému soužití. Naopak klesá počet porušení obecně závazných vyhlášek.

Počet přestupků evidovaných Městskou policií v Kojetíně v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Dopravní přestupky	606	805	1141	834
Podávání alkoholu mládeži	0	11	76	66
Porušení obecně závazné vyhlášky	134	102	119	52
Přestupky proti veřejnému pořádku	95	45	68	65
Přestupky proti občanskému soužití	7	8	9	15
Přestupky majetkové	4	9	35	28
Přestupků celkem	846	980	1448	1060

Od roku 2006 se věnuje **Městská policie aktivně preventivním akcím pro děti a mládež a občanskou veřejnost.**

Akce MP v roce 2006:

- 28 tematických přednášek na školách
- dopravní akce pro děti
- zábavné soutěžní odpoledne k MDD
- 6 kurzů sebeobrany
- jeden rok činnosti kroužku Šerifové při Městském domě dětí a mládeže v Kojetíně (pro nezájem)

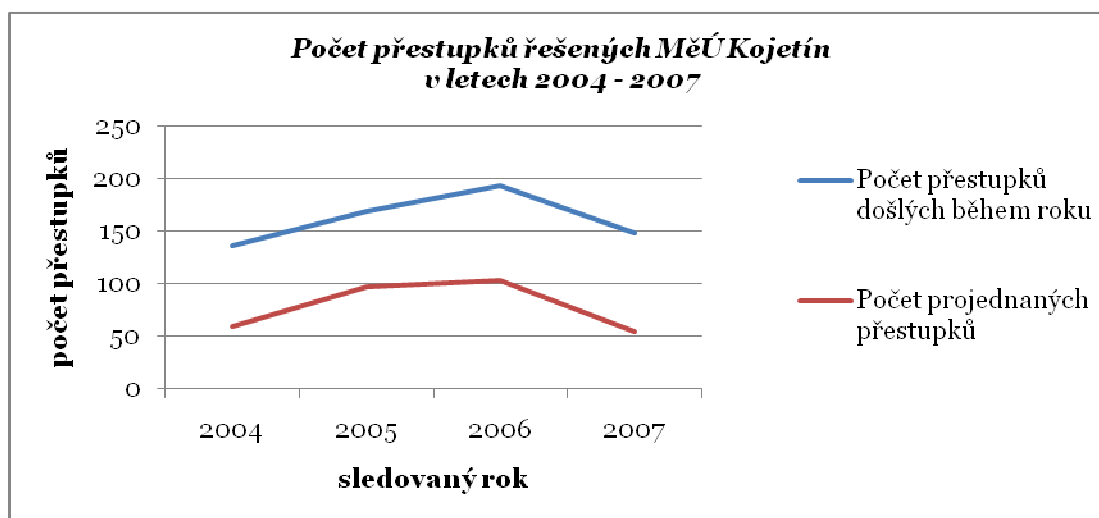
Akce MP v roce 2007:

- 35 tematických přednášek na školách
- 10 kurzů sebeobrany
- personální spoluúčast týdenního tábora pro žáky gymnázia
- personální spoluúčast týdenního tábora pro děti ze sociálně slabých rodin (ve spolupráci s odborem sociálních věcí MěÚ Kojetín)
- dopravní akce pro veřejnost
- akce pro veřejnost s protidrogovou tematikou (ve spolupráci s odborem sociálních věcí MěÚ Kojetín)
- přednáška s dopravní tematikou

Odbor vnitřních věcí Městského úřadu Kojetín řeší přestupky v rámci celého správního obvodu úřadu. Počet přestupků občanů města Kojetína není k dispozici.

Počet přestupků řešených MěÚ Kojetín v letech 2004 - 2007

	Sledovaný rok			
	2004	2005	2006	2007
Počet přestupků došlých během roku	137	170	194	149
Počet projednaných přestupků	59	97	103	54
- podle zákona o přestupcích	6	7	11	2
- proti veřejnému pořádku	3	6	3	7
- proti občanskému soužití	17	23	46	21
- proti majetku	31	60	43	24
- podle zvláštních právních předpisů	2	1	0	0

Pozn.: Některá oznámení o přestupcích, která úřad obdrží, jsou postoupena k dalšímu řešení na jiný správní orgán, nebo mohou být řešena až v následujícím roce.

Sociální kurátor pro dospělé eviduje osoby, které byly odsouzeny k výkonu trestu odnětí svobody, a po ukončení trestu jim pomáhá se zařazením zpět do společnosti. Po výstupu z vězení nemají odsouzení povinnost navštívit kurátora. Proto počty osob z evidence nejsou shodná s počtem osob, které skutečně opouštějí každoročně vězení. Lze pouze předpokládat, že osoby, které kurátora nevyhledají, ve skutečnosti nemají problémy s finančním zajištěním nebo ubytováním, což bývají hlavní požadavky na pomoc od kurátora. Kurátor může zprostředkovat navrátilcům z VTOS ubytování v azylových domech a na ubytovnách, doporučí výplatu nárokové dávky mimořádné okamžité pomoci (vyplácí Magistrát města Přerova, jednorázově, do výše 1.000,- Kč), pomůže s žádostí o přidělení obecního bytu.

Přestože evidence kurátora zahrnuje celý správní obvod Magistrátu města Přerova, nebylo vzhledem k objemu dat těžké vyčlenit ta, jež se týkají obyvatel města Kojetína.

Evidence obyvatel města Kojetína, kteří nastoupili a vystoupili z VTOS v letech 2005 - 2007

	Sledovaný rok		
	2005	2006	2007
Počet osob, které nastoupily VTOS	17	20	13
Počet osob, které se vrátily z VTOS	10	18	13
Počet dávek okamžité pomoci	4	12	8

Při posuzování počtu osob, které přicházejí z výkonu trestu, je důležité vědět, že po změně právní úpravy jsou trestné činy většinou trestány delším odnětím svobody,

věznice jsou přeplněné, tak je často nástup trestu odložen a také se zvyšuje počet osob odsouzených k veřejně prospěšným pracím.

ZÁVĚR

Město Kojetín má velmi výhodnou strategickou polohu v centru Moravy. To přináší nejen rozličné možnosti pro rozvoj města, ale také velkou zodpovědnost v péči o kojetínské občany a poptávku po službách od lidí z blízkého okolí. Vzhledem k zákonným podmínkám sociálních služeb poskytuje Město Kojetín pomoc občanům města, zbylý prostor je k dispozici poskytovatelům služeb z řad nestátních organizací. Ve městě Kojetíně tato spolupráce poskytovatelů již funguje. Svědčí o tom fakt, že především v péči o seniory a zdravotně postižené občany služby obecně fungují bez ohledu na trvalý pobyt uživatele a klienti jsou s kvalitou služeb velmi spokojeni. Zde může být dobře navazující základ pro služby občanům pečujících o osoby závislé na péči.

Poněkud slabé jsou služby v oblasti péče o osoby ohrožené sociálním vyloučením. Kromě Charity Kojetín, která se soustředí z velké části na romskou komunitu ve městě i okolí, je zbylá pomoc soustředěna do pravomocí Úřadu práce Přerov a Městského úřadu Kojetín. Ve městě zcela chybí nízkoprahová záchytná zařízení, terapeutická zařízení, psychologické a sociálně-právní poradny. Rovněž aktivizační služby pro nezaměstnané nejsou příznivě hodnoceny. Nezaměstnanost je na Kojetínsku dlouhodobým problémem.

Velký potenciál má město Kojetín ve věkovém složení obyvatel. Bude-li jim dána vhodná příležitost, mohou mladí lidé dosáhnout všestranného rozkvětu města. Jak v oblasti ekonomické, tak kulturní, společenské i v oblasti výstavby materiální infrastruktury. Bohužel toto obyvatelstvo dosahuje nižšího vzdělání, než by bylo žádoucí. Rozvoj služeb by se měl zaměřit na preventivní činnost u mladé populace, pomoc rodinám, vzdělávání a aktivizaci nezaměstnaných. V oblasti bydlení a dosažitelnosti služeb je občany vyjadřována spokojenost, finanční pomoc je prakticky celá charakterizována zákonnými dávkami.

Kromě již tradičních potravinářských a zemědělských podniků nabízí také rozvoj turismu v mikroregionu širokou škálu uplatnění pro kojetínské občany. Ať už v oblasti zaměstnanosti, podnikání nebo rekreace a odpočinku. Občané sami by se pak mohli podílet na poskytování služeb v širším slova smyslu.

Pro vytvoření cílenějších a specializovanějších služeb by bylo vhodné, aby poskytovatelé měli možnost vést podrobnější evidenci svých klientů a poskytovaných služeb. Je mnoho sociálních událostí, které nejsou statisticky zachyceny výhradně pro město Kojetín, a proto se mohou jevit jako nepodstatné. Jejich upřesnění může pomoci nejen ke zkvalitnění služeb, ale i k jejich účelnějšímu financování.

Použité zdroje dat:

Občanské sdružení Alfa handicap

Centrum sociálních služeb v Kojetíně

Český statistický úřad

Charita Kojetín

Město Kojetín

Městská policie v Kojetíně

Městský úřad Kojetín

Městský úřad Přerov

Policie ČR – obvodní oddělení v Kojetíně

Úřad práce v Kojetíně

Úřad práce v Přerově